

Σπουδάζοντας στο Παλαιό Νοσοκομείο Αγρινίου

Μαριάννα Ξυγκά

Σπουδάζοντας στο Παλαιό Νοσοκομείο Αγρινίου

Το έργο με τίτλο “Σπουδάζοντας στο Παλαιό Νοσοκομείο Αγρινίου” από την δημιουργό Μαριάννα Ξυγκά διατίθεται με την άδεια Creative Commons: Αναφορά Δημιουργού- Μη Εμπορική Χρήση- Όχι Παράγωγα Έργα 3.0 Μη εισαγόμενο.

Ευχαριστώ τις καθηγήτριές μου, Ειρήνη Εφεσίου & Νέλλη Μάρδα για την καθοδήγησή τους, την οικογένεια και τους φίλους μου για την πολύτιμη υποστήριξη και βοήθειά τους καθώς και όσους με εμπνέουν να πιστεύω στο μέλλον μου και στο μέλλον της αρχιτεκτονικής

Περιεχόμενα

00. περίληψη.....	1	_απαιτήσεις χρήσεων.....	27
		_υφιστάμενες χρήσεις νοσοκομείου...	28
01. ευρύτερη περιοχή		08. συνθετική διαδικασία	
_ο νομός.....	2	_αφαιρέσεις, προσθήκες.....	29
_η πόλη.....	3	_η ιδέα.....	30
_οδικό δίκτυο.....	4	09. κτιριολογικό πρόγραμμα	
_χρήσεις γης.....	5	_προτεινόμενες χρήσεις.....	32
02. κτίρια		10. πρόταση	
_ιστορική εξέλιξη.....	6	_κάτοψη υπογείου.....	34
03. πανεπιστήμιο		_κάτοψη ισογείου.....	35
_αντικείμενο μελέτης.....	8	_κάτοψη ορόφου.....	36
_τα κτίρια.....	10	_τοπογραφικό.....	37
04. παλαιό νοσοκομείο αγρινίου		_ανάπτυγματα όψεων.....	38
_πρόσφατο παρελθόν.....	12	_εγκάρσια τομή.....	40
_ο Ορέστης Μάλτος.....	13	_τομή κατα μήκος νέο κτίριο.....	42
_σχέδια εκτελέσεως.....	14	_τομή κατα μήκος παλαιό κτίριο.....	44
05. υπάρχουσα κατάσταση		_φωτογραφίες μακέτας.....	45
_φάσεις εξέλιξης.....	16		
_πολεοδομική ανάλυση περιοχής..	17		
_φυσικό περιβάλλον.....	18		
_φωτογραφική αποτύπωση.....	20		
_κτισμένο περιβάλλον.....	22		
06. σχέδια αποτύπωσης			
_κατόψεις.....	24		
_τομές/όψεις.....	25		
07. διερεύνηση			
_διαθέσιμα τ.μ. ²	26		

Abstract

This diploma project deals with the issue of relocation of the University of Agrinio in the building of old hospital. Studing and analysing the wider area was deemed necessary to enhance the presence of the university by solving the housing problem.

The three sections are:

- Department of Environmental Management and Natural Resources
- Business Administration Department of Agricultural and Food
- Cultural Heritage Management and New Technologies

Furthermore, the recent moving of the hospital in a new building created the opportunity to reuse the old hospital, thus is a building of special architectural value. It was designed in 1958 by architect Orestis Maltos one of the four graduates in 1930 from NTUA. The history of the building consists of additions with new buildings and modifications to existing ones. Besides building plot (a total area of 17 acres) includes a rich natural environment, very important for the neighborhood and the city.

It was carried measured survey to all buildings. It was taken into account the available surfaces, the requirements of the new use as well as the existing functions in order to conclude to the proposal. The old building was restored according to the original architectural plans and by maintaining as possible the functional organization of the building. It was added a new building at the geometric center of the complex for the communal activities. The aim was to create two levels of public open space one for the neighborhood and the other for the university. At the boundary of the two spaces you can find the restaurant. Also it was created an additional entrance and an outdoor amphitheater in order to serve the independent operation of the new building and the park. Finally on the roof of the new building is stood a square open to the public, with digital technology facilities for supporting and completing the library.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική πραγματεύεται το ζήτημα της στέγασης του πανεπιστημίου της πόλης του Αγρινίου στο κτίριο του παλαιού νοσοκομείου. Ύστερα από μελέτη και ανάλυση της ευρύτερης περιοχής κρίθηκε απαραίτητο να ενισχυθεί η παρουσία του πανεπιστημίου μέσω της επίλυσης του ζητήματος στέγασης.

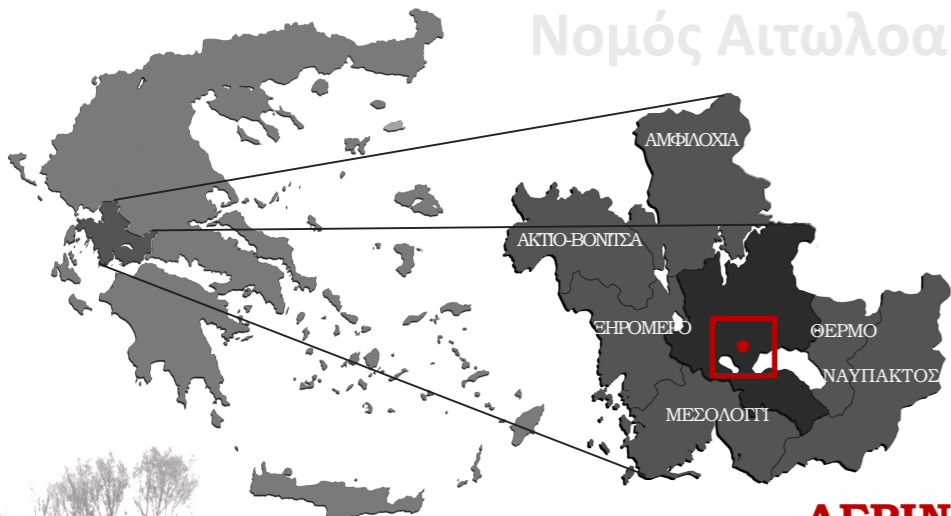
Τα τρία τμήματα είναι:

- Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων
- Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος Και Νέων Τεχνολογιών

Επιπλέον η πρόσφατη μετακίνηση του νοσοκομείου σε νέο κτίριο δημιούργησε μία ευκαιρία εκμετάλλευσης του παλαιού νοσοκομείου, ενός κτιρίου ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αξίας μιας και σχεδιάστηκε το 1958 από τον αρχιτέκτονα Ορέστη Μάλτο έναν από τους τέσσερις αποφοιτήσαντες του 1930 από το Ε.Μ.Π. Η ιστορία του κτιρίου απαρίζεται από 5 φάσεις εξέλιξης με προσθήκες νέων κτιρίων και τροποποιήσεις των υπαρχόντων. Εκτός των κτιρίων το οικοπέδο, συνολικής επιφάνειας 17 στρεμμάτων, περιλαμβάνει πλούσιο φυσικό περιβάλλον ιδιαίτερα σημαντικό για τη γειτονιά και την πόλη.

Πραγματοποιήθηκε αποτύπωση όλων των κτιρίων και συνυπολογισμός των διαθέσιμων επιφανειών, των απαιτήσεων της νέας χρήσης καθώς και των υφιστάμενων λειτουργιών ώστε να πραγματοποιηθεί η επέμβαση. Έγινε αποκατάσταση του παλαιού κτιρίου σύμφωνα με τα αρχικά αρχιτεκτονικά σχέδια και διατηρήθηκε η κατά το δυνατόν λειτουργική οργάνωση του κτιρίου. Προστέθηκε νέο κτίριο στο γεωμετρικό κέντρο του συγκροτήματος για στέγαση κοινοχρήστων δραστηριοτήτων. Επιδιώχθηκε η δημιουργία δύο επιπέδων υπαίθριου χώρου ενός δημοσίου που αναφέρεται στη γειτονιά και ενός ιδιωτικού για το πανεπιστήμιο. Στο όριο των δύο αυτών υπαίθριων τοποθετήθηκε το εστιατόριο. Για την εξυπηρέτηση τόσο της ανεξάρτητης λειτουργίας του νέου κτιρίου όσο και του πάρκου δημιουργήθηκε μία επιπλέον είσοδος και ένα υπαίθριο αμφιθέατρο. Τέλος στο δώμα του νέου κτιρίου διαμορφώθηκε πλατεία ανοιχτή στο κοινό, με εγκαταστάσεις ψηφιακής τεχνολογίας για την υποστήριξη και αλληλοσυμπλήρωση της προσκειμένης βιβλιοθήκης.

Νομός Αιτωλοακαρνανίας

ΑΓΡΙΝΙΟ

_πληθυσμός*
210.802 κάτοικοι

_έκταση
5.447 τετρ.χλμ

_γεωγραφία
20% πεδινός, 20% δασικός,
45% ημιορεινός, 15% ορεινός

_υδροφόρος ορίζοντας
θάλασσα, λιμνοθάλασσα,
τεχνητές/φυσικές λίμνες,
ποτάμια

_οικονομία
γεωργία, κτηνοτροφία,
ιχθυοκαλλιέργια

Ο ΝΟΜΟΣ

Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας, ο μεγαλύτερος σε έκταση νομός της Ελλάδας, διαθέτει αξιόλογες αρδευόμενες πεδινές εκτάσεις όπου καλλιεργείται μία ποικιλία αγροτικών προϊόντων με επικεφαλής τον καπνό, την ελιά, το βαμβάκι και τα δημητριακά. Κατά συνέπεια, η τοπική οικονομία βασίζεται κυρίως στη γεωργία αλλά και στην κτηνοτροφία αιγοπροβάτων.

Μικρότερο μερίδιο των εισοδημάτων του Νομού οφείλεται στην αλιεία -με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται από τον Αμβρακικό Κόλπο και τη Λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου- και στην υλοτομία.

Η βιομηχανία είναι σχετικά περιορισμένη και στηρίζεται στην επεξεργασία των αγροτικών προϊόντων. Σήμερα, ωστόσο, το Αγρίνιο έχει μετεξελιχθεί σε αξιοσημείωτο οικονομικό κέντρο του Νομού με δεκάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μεγάλες επιχειρήσεις, τράπεζες, χρηματοπιστωτικές εταιρίες, αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, αλυσίδες υπεραγορών και λίγες αλλά σπουδαιές βιομηχανικές μονάδες.

ΑΓΡΙΝΙΟ

_πληθυσμός
57.067 κάτοικοι

_έκταση
163 τετρ.χλμ

_υψόμετρο
90 μέτρα

_ύδριση
ΦΕΚ 19 / 1835

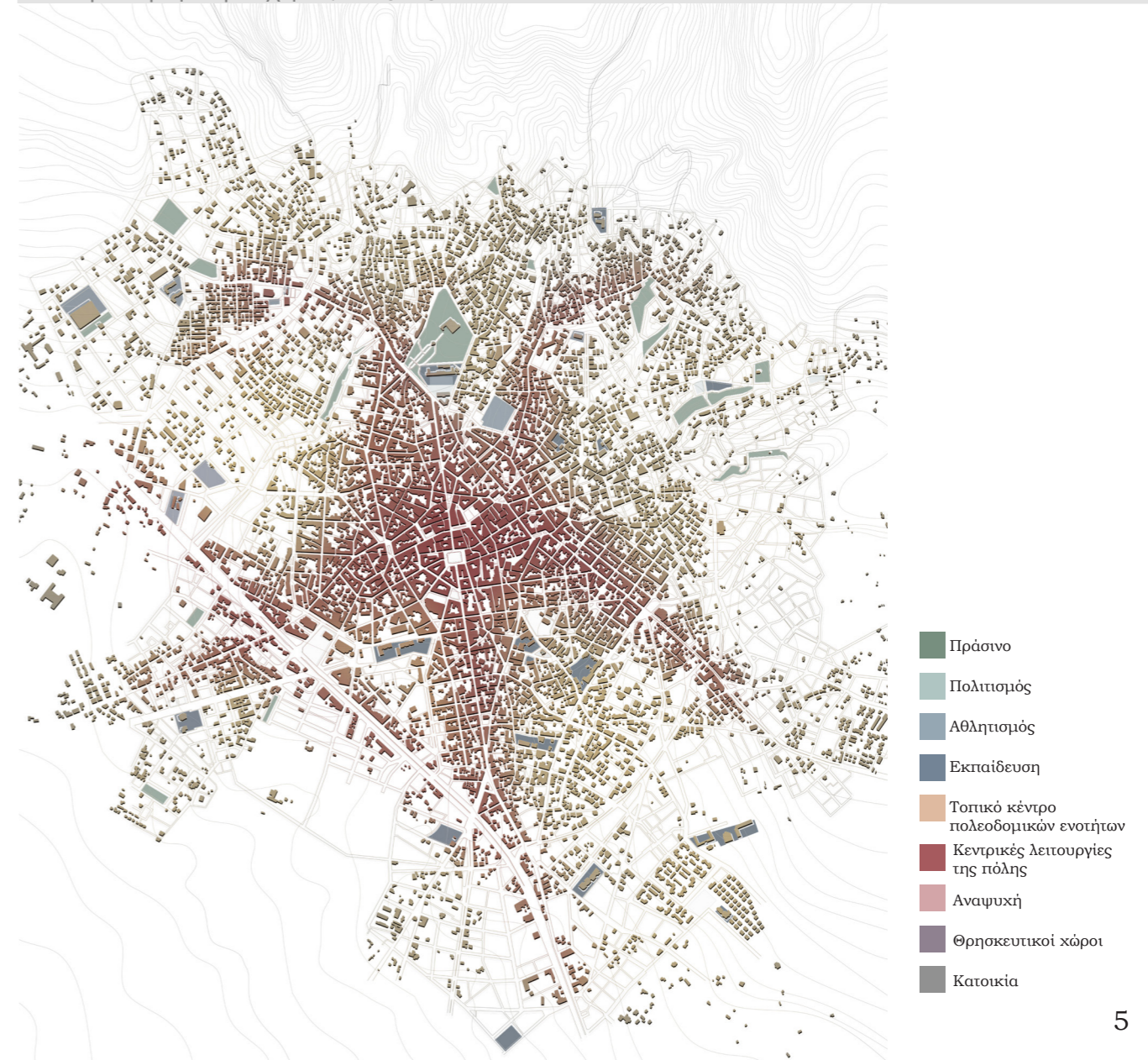
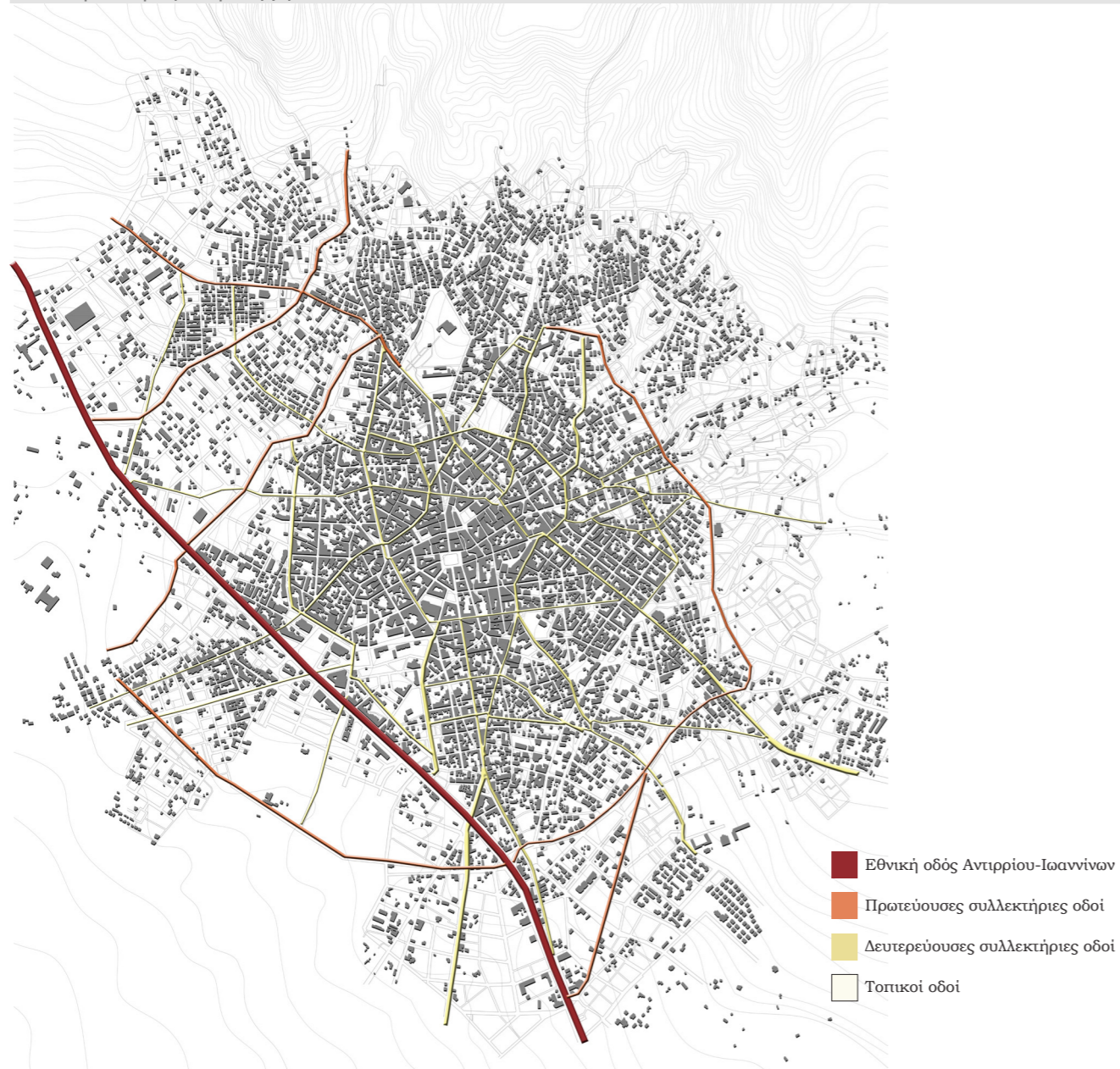
_οικονομία
τριτογενής
τομέας-
παροχές
υπηρεσιών

Η ΠΟΛΗ

Η πόλη του Αγρινίου λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μεταξύ Αιτωλίας και Ακαρνανίας και αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες πόλεις της Δυτικής Ελλάδας. Η γεωγραφική θέση της πόλης ορίζεται από τον υδάτινο όγκο του ποταμού Αχελώου. Το ποικιλόμορφο φυσικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής συντίθεται από ορεινούς όγκους, διεθνούς ενδιαφέροντος υδροβιότοπους και μεγάλες και μικρές λίμνες, ενώ η πλούσια κλωρίδα και πανίδα της την αναδεικνύουν ως μια περιοχή με σημαντική οικολογική αξία. Χάρη στη μετακίνηση μίας πληθώρας τοπικών πληθυσμών προς την πόλη, το Αγρίνιο κατέστη εμπορικό και οικονομικό κέντρο εξελισσόμενο μέχρι σήμερα.

Στην εποχή του Μεσοπολέμου η οικονομική ανάπτυξη, που οφείλεται κυρίως στην επέκταση της καλλιέργειας του καπνού και στην άφιξη των προσφύγων, έδωσε στην πόλη αρκετά μεγάλα και ενδιαφέροντα κτίρια, δημόσια και ιδιωτικά. Ενδεικτικά αναφέρουμε το επιβλητικό συγκρότημα των καπναποθηκών Παπαστράτου που δεσπόζει στο κέντρο του Αγρινίου, τα Παπαστράτεια εκπαιδευτήρια χτισμένα το 1932 σύμφωνα με τις αρχές του μοντέρνου κινήματος της αρχιτεκτονικής της εποχής εκείνης, τη μεγάλη αποθήκη καπνών Παπαπέτρου του 1923, και in λαχαναγορά της πόλης, έργο του γνωστού αρχιτέκτονα Β. Κουρεμένου το 1933. Τα δύο τελευταία κύρια μάλιστα είναι από τα πρώτα του Αγρινίου στα οποία γίνεται χρήση οπλισμένου σκυροδέματος για την κατασκευή τους.

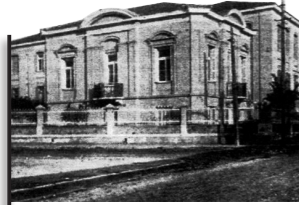

02. ΚΤΙΡΙΑ | ιστορική εξέλιξη

Ίδρυση Δήμου
Αγρινίου
Β.Δ.
1(13)/10/1835,
ΦΕΚ 19,
(19)/12/1835

Άφιξη σιδηροδρόμου

Ανέγερση καπναποθηκών
Παπαστράτου

Ανέγερση καπναποθηκών
Παπαπέτρου

Ανέγερση
Καπνικού
Σταθμού Έρευνας
Αγρινίου

Ανέγερση Δημοτικής
Αγοράς έργο του
αρχιτέκτονα Β.
Κουρεμένου

Νέο
πολεοδομικό
σχέδιο
Αγρινίου

Αποπεράτωση Νέου Δημαρχιακού
Μεγάρου

Δικαστικό
μέγαρο
Αγρινίου

Ανέγερση νέου κτιρίου ΚΤΕΛ

2017
σήμερα

1835 1861 1890 1920-5 1923-4 1929 1933 1966 1967-8 1990 2010

1852 1870 1904 1923 1924 1922-30 1929 1931 1932 1960 1961 1987 2013

Α' απογραφή:
5.579
κάτοικοι

Κρίση
εμπορίου
σταφίδας,
στροφή στην
καλλιέργεια
της ελιάς.

Ανέγερση
καπναποθηκών
Κομποσιώρα

Εγκατάσταση
προσφύγων

Έγκριση νέου
σχεδίου
πόλης

Ακμή της
καλλιέργειας
και του
εμπορίου
καπνού

Ανέγερση Παπαστράτιων
εκπαιδευτηρίων των
αρχιτεκτόνων
Κ. Πάντζαρη, Π. Νιαγάσα, Σ. Κορτζά.

Έναρξη
λειτουργίας
αεροδρομίου

Εγκαίνια νέου νοσοκομείου
του αρχιτέκτονα Ο.Μάλτου

Παπαστράτειος δημοτική
βιβλιοθήκη

Ανέγερση πολιτιστικού
κέντρου με βιβλιοθήκη και
αίθουσα τέχνης

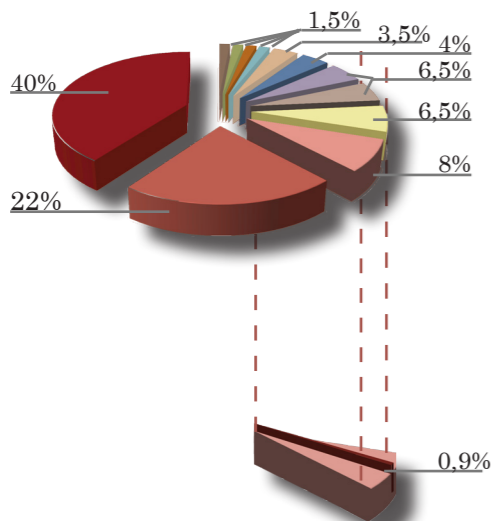
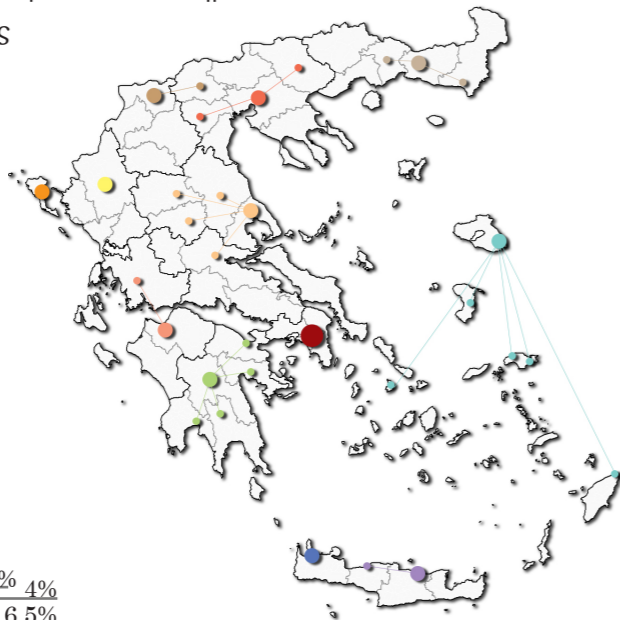

Αποπεράτωση νέου
Νοσοκομείου

● Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, Παντείο Πανεπιστήμιο, Ανωτατή Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Πειραιάς, Οικονομικό Πανεπιστήμιο

- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Πανεπιστήμιο Πατρών
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Πανεπιστήμιο Θράκης
- Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Πολυτεχνείο Κρήτης
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Κατανομή ενεργού φοιτητικού πληθυσμού ανά πανεπιστημιακό ίδρυμα:

Το Πανεπιστήμιο Πατρών κατέχει την 3η θέση με 18.000 φοιτητές. Από αυτούς οι 2.100 (δηλαδή το 0.9% του συνολικού πληθυσμού) φοιτούν στα πανεπιστημιακά τμήματα που εδρεύουν στο Αγρίνιο.

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Στο Αγρίνιο του 1985 δημιουργείται Οικονομική Σχολή, η οποία υπάγεται διοικητικά στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Λειτουργεί έως το 1996 οπότε και μεταφέρεται πλήρως στην Πάτρα. Στη θέση της δημιουργήθηκαν το 1998 δύο νέα τμήματα υπαγόμενα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Ακολούθησε η ίδρυση ενός ακόμα τμήματος, μέχρι την απόφαση του 2009 με τον Ν. 3794 (ΦΕΚ Α 156/4.9.2009) για την ίδρυση ανεξάρτητου πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας. Με το Π.Δ. 89/4-6-2013 (ΦΕΚ Α' 130/5-6-13), εντάσσεται στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

- Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
- **ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**
 Μεταπτυχιακά προγράμματα:
 _Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στην «Πιστοποίηση Αγροτικών Προϊόντων Ποιότητας»
 _Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη «Διοίκηση Επιχειρήσεων Τροφίμων»
- **ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
 Μεταπτυχιακά προγράμματα:
 _Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αειφορική Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών»
- Πολυτεχνική Σχολή
- **ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ**

Προπτυχιακοί Φοιτητές:	800
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές:	16
Μέλη ΔΕΠ:	21
Εργαστηριακό Προσωπικό:	3
Διοικητικό Προσωπικό:	4
Προπτυχιακοί Φοιτητές:	750
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές:	60
Μέλη ΔΕΠ:	14
Εργαστηριακό Προσωπικό:	5
Διοικητικό Προσωπικό:	3
Προπτυχιακοί Φοιτητές:	480
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές:	30
Μέλη ΔΕΠ:	17
Διοικητικό Προσωπικό:	3

ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ

1. Στα νοτιοανατολικά της πόλης και κοντά στην παλαιά εθνική οδό υπάρχει το πρώτο κτίριο, διώροφο που χρησιμοποιείται κυρίως από το ΤΔΠΦΠ. Στεγάζει επίσης τη βιβλιοθήκη και των τριών τμημάτων, γραμματεία, γραφεία, το κυλικείο.

2. Το δεύτερο κτίριο νεότερης κατασκευής, τριώροφο βρίσκεται δίπλα στο παλιό. Στεγάζει γραφεία, αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια.

3. Το τρίτο κτίριο είναι το πρώην μουσικό γυμνάσιο και παραχωρήθηκε από τον Δήμο Αγρινίου το 2010 στο τμήμα ΤΔΠΠΝ. Στεγάζει αυτοτελώς το τμήμα με γραμματεία, γραφεία, κυλικείο, αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια.

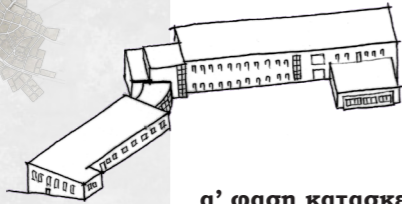
Επίσης επειδή οι ανάγκες στέγασης είναι μεγαλύτερες από το υπάρχων κτιριακό απόθεμα ενοικιάζεται κτίριο 2.000τ.μ. Και τα προβλήματα δεν είναι μόνο η έλλειψη στέγασης αναγκαίων λειτουργιών των τμημάτων αλλά και η χαμηλής ποιότητας χώροι, η έλλειψη εστιατορίου, εργαστηριακού εξοπλισμού, καθηγητών.

Οι φοιτητές έχουν αντιδράσει πολλές φορές διεκδικώντας καλύτερες συνθήκες στέγασης, εστιατόριο, καθηγητές και υλικοτεχνική υποδομή χωρίς όμως αποτέλεσμα.

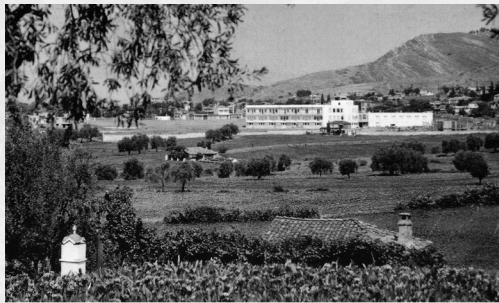
Εγκαίνια του παλαιού Νοσοκομείου Αγρινίου 1960
/πηγή: www.agriniomemories.blogspot.gr

α' φαση κατασκευής: 1955-1958

Το πρώτο κτίριο του νοσοκομείου αποτελείται από ένα ισόγειο κτίριο σχεδιασμένο να φιλοξενεί ιατρεία και από ένα δεύτερο διώροφο για την φιλοξενία των ασθενών. Τα δύο κτίρια συνδέονται στο ισόγειο με ένα πρόσθετο ισόγειο, ημικυκλικό κτίσμα το οποίο αποτελεί και τον χώρο υποδοχής. Ο προσανατολισμός του δευτέρου κτιρίου είναι νότιος για τα δωμάτια των ασθενών και βόρειος για τα γραφεία, ιατρεία και λοιπούς χώρους. Το υπόγειο σχεδιάστηκε για τις εγκαταστάσεις και τους χώρους του μαγειρείου.

Το παλαιό **Νοσοκομείο Αγρινίου** ήταν ένα από πολλά επαρχιακά νοσοκομεία που πραγματοποιήθηκαν το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα στην Ελλάδα. Το οικόπεδο του νοσοκομείου εμφανίζεται για πρώτη φορά στο σχέδιο πόλης (σχέδιο αριστερά) του 1966 με ολοκληρωμένη τόσο τη 1η όσο και τη 2η φάση. Η αεροφωτογραφία (δεξιά) του 1977 επιβεβαιώνει και τεκμηριώνει το κτίριο. Είναι μεικτή κατασκευή με σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα σε συνεργασία με τοιχοποιία από αργή λιθοδομή. Καλύπτεται από δάμα οπλισμένου σκυροδέματος. Τα πρώτα σχέδια

Νοσοκομείο Αγρινίου
1960

/πηγή: Φωτογραφικό αρχείο
Μουσείου Μπενάκη

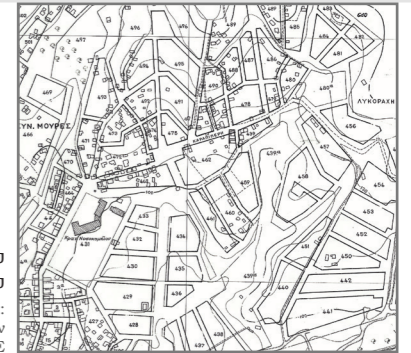
Αδελφές Νοσοκόμες
στο παλαιό Νοσοκομείο
Αγρινίου
/πηγή: www.agriniomemories.blogspot.gr

χρονολογούνται το 1955 και τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη επισημότητα 5 χρόνια αργότερα. Το νοσοκομείο σχεδιάστηκε από τον Ορέστη Μάλτο έναν από τους τέσσερις αποφοίτους του 1930 της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ. Οι άλλοι τρεις ήταν: ο Θουκυδίδης Βαλεντής, ο Πολύβιος Μιχαηλίδης και Θουκυδίδης Σταματιάδης.

Ο Ορέστης Μάλτος αν και εργάστηκε μικρό χρονικό διάστημα στο πρόγραμμα σχολικών κτηρίων μαζί με το Θ.Βαλεντή τα 3 από τα 4 πρώτα σχολικά κτίρια του Αγρινίου σχεδιάστηκαν από τον ίδιο. Το 1931 ταξίδεψε στο Παρίσι, παρακολούθησε μαθήματα στο ατελιέ του Patouillard και εργάστηκε στο γραφείο του Le Corbusier μαζί με τον Πολύβιο Μιχαηλίδη μέχρι το 1932. Στο προσωπικό αρχείο του Ορέστη Μάλτου βρέθηκε μια ενδιαφέρουσα φωτογραφία από τη φάση ολοκλήρωσης της μακέτας του διαγωνισμού: Στο κέντρο ένα τραπέζι με τη μακέτα της πρότασης φωτίζεται από ψηλά ενώ ο Le Corbusier στέκεται δεξιά παίζοντας μουσική με ένα βιολοντσέλο κοιτάζοντας προς το όργανο. Στο βάθος δύο πρόσωπα ο ένας στα δεξιά, ο Ορέστης Μάλτος κρατάει με τα δύο χέρια το πανί και κοιτάει το δεύτερο πρόσωπο τον Jean Bossu.

Ο Ορέστης Μάλτος μετά το Παρίσι συνέχισε για μεταπτυχιακές σπουδές στο Πολυτεχνείο του Βερολίνου μελετώντας Νοσοκομειακές εγκαταστάσεις και αργότερα συνέχισε τη μελέτη αυτή στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Για τον Ο.Μ οι πειραματισμοί της όψης των πολυκατοικιών δεν θα έχουν τόση μεγάλη σημασία όταν αρχίζει να σχεδιάζει μετά το 1937 για την Υπηρεσία Αρχιτεκτονικών μελετών του Υπ.Υγιεινής. Εκεί θα ασχοληθεί κυρίως με το σχεδιασμό και την επίβλεψη νοσοκομειακών εγκαταστάσεων σε όλη την Ελλάδα αξιολογώντας τις γνώσεις του και εργάστηκε μέχρι το 1970.

Φωτογραφία του Le Corbusier, του J. Bossu και του Ο. Μάλτου μαζί με το μοντέλο της πρότασης του Μεγάρου του Σοβιετ, 1932.

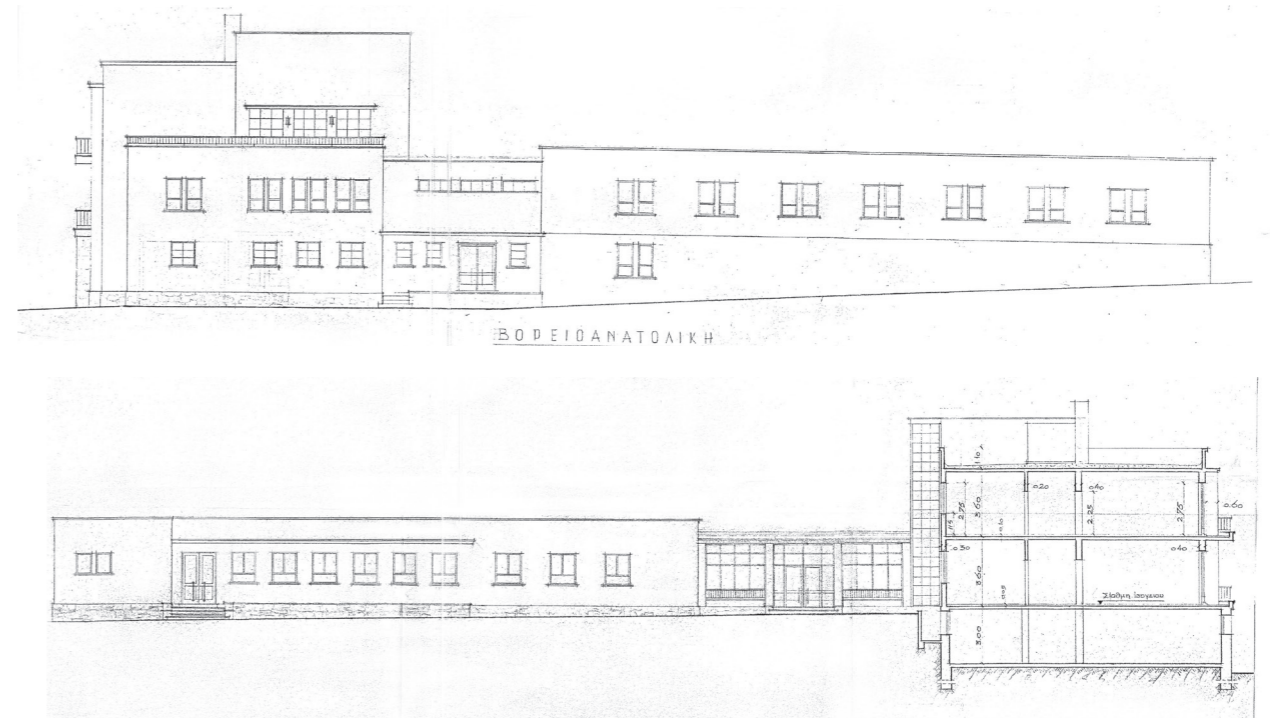
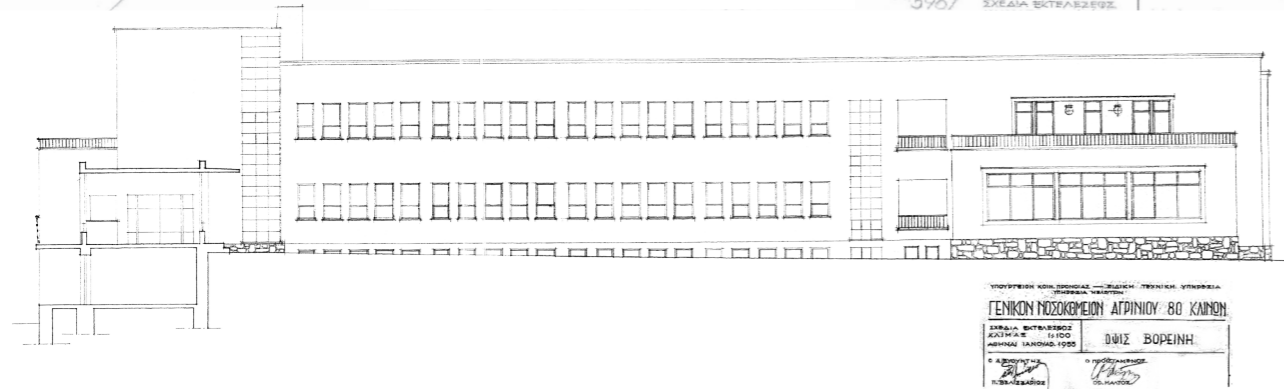
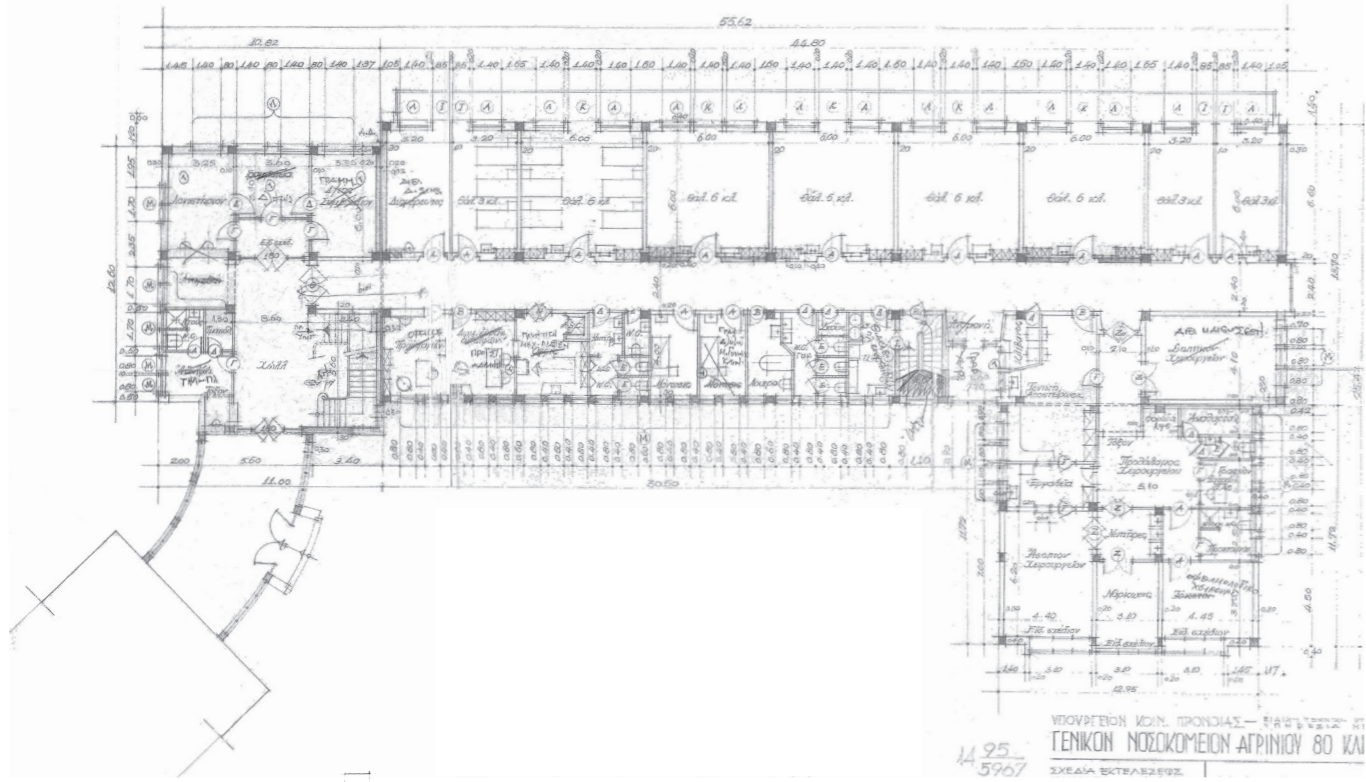

Τμήμα σχεδίου
πόλης Αγρινίου
1966/πηγή:
Αρχείο χαρτών
ΥΠΕΧ.ΩΔΕ

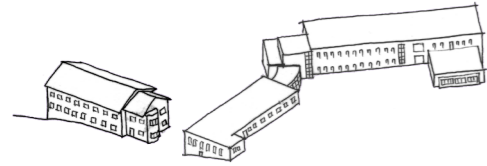

Αεροφωτογραφία
Αγρινίου 1977/
πηγή: Εθνικό
Κτιματολόγιο

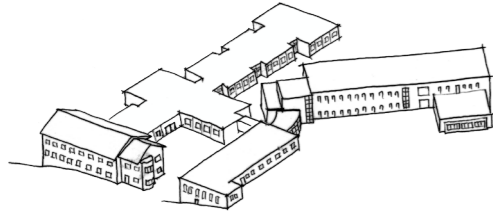

05. Υπάρχουσα κατάσταση | φάσεις εξέλιξης

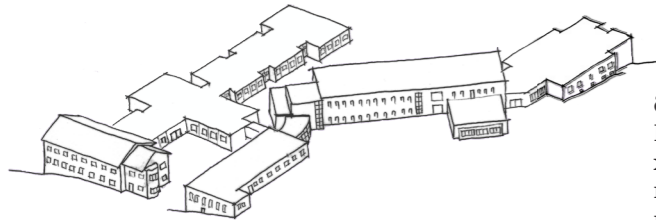
β' φάση κατασκευής: 1960

Δύο χρόνια μετά τα εγκαίνια ολοκληρώθηκε ο οίκος των αδελφών νοσοκόμων, κτίριο με οροφο και δίριχτη στέγη στα ανατολικά του πρώτου συγκροτήματος. Η κατασκευή μεικτή κατασκευή με σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα σε συνεργασία με τοιχοποιία από αργή λιθοδομή.
Αρχιτεκτόνας: Ορέστης Μάλτος

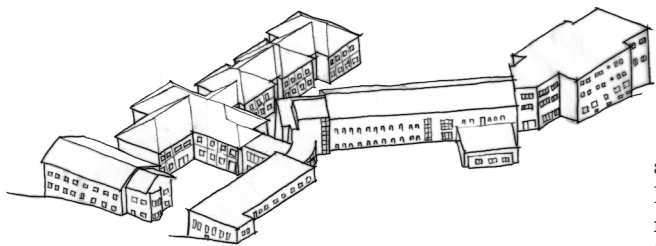
γ' φάση κατασκευής: 1985

Η πρώτη προσθήκη, ισόγειο κτίριο ανατολικά του υφιστάμενου, σχεδιάστηκε να φιλοξενήσει τα εξωτερικά ιατρεία. Κατασκευή από επιμέρους προκατασκευασμένα τμήματα τα οποία μεταφερθηκαν και συναρμολογήθηκαν επί τοπου. Το δώμα είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα.
Αρχιτέκτονες: Ν. Ζακθωνίδης και Γ. Κατσούλης.

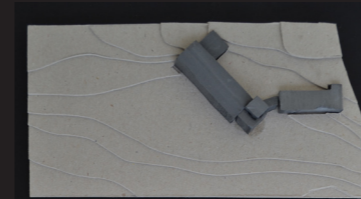
δ' φάση κατασκευής: 1990

Η δεύτερη προσθήκη δυτικά, ισόγεια για την στέγαση χειρουργείων. Συμβατική κατασκευή αποτελούμενη από πλάκες, κολώνες και δοκάρια οπλισμένου σκυροδέματος και πλήρωση με τοίχους οπτοπλινθοδομής.

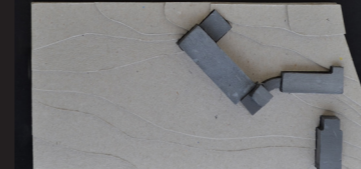

ε' φάση κατασκευής: 1993-1999

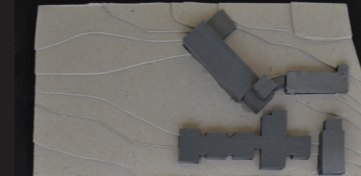
Η τελευταία φάση αποτελείται από πολλαπλές προσθήκες κυρίως καθ' ύψος. Στο κτίριο του 1960 προσθετική ξύλινη δίριχτη στέγη, του 1985 όροφος με επάλληλες τετράριχτες και δίριχτες ξύλινες στέγες, του 1990 δύο επιπλέον όροφοι. Επίσης προστέθηκαν μικρά κτίσματα στο οικοπέδο, όπως το κτίριο των ιατρικών αερίων, το ατμοστάσιο, το θυρωρείο, η εκκλησία.

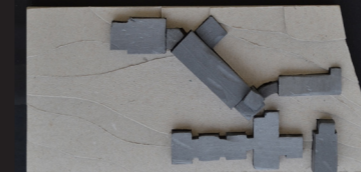
α' φάση κατασκευής 1955-1958

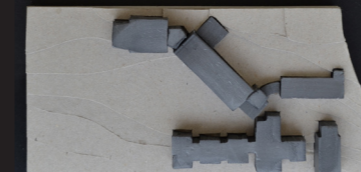
β' φάση κατασκευής 1960

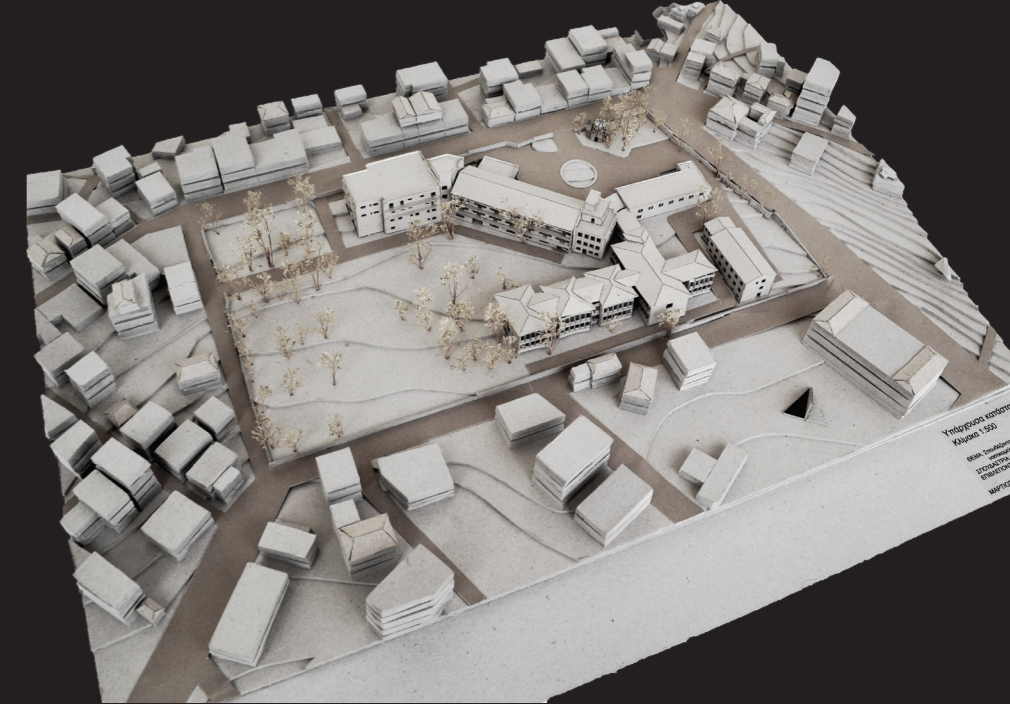
γ' φάση κατασκευής 1985

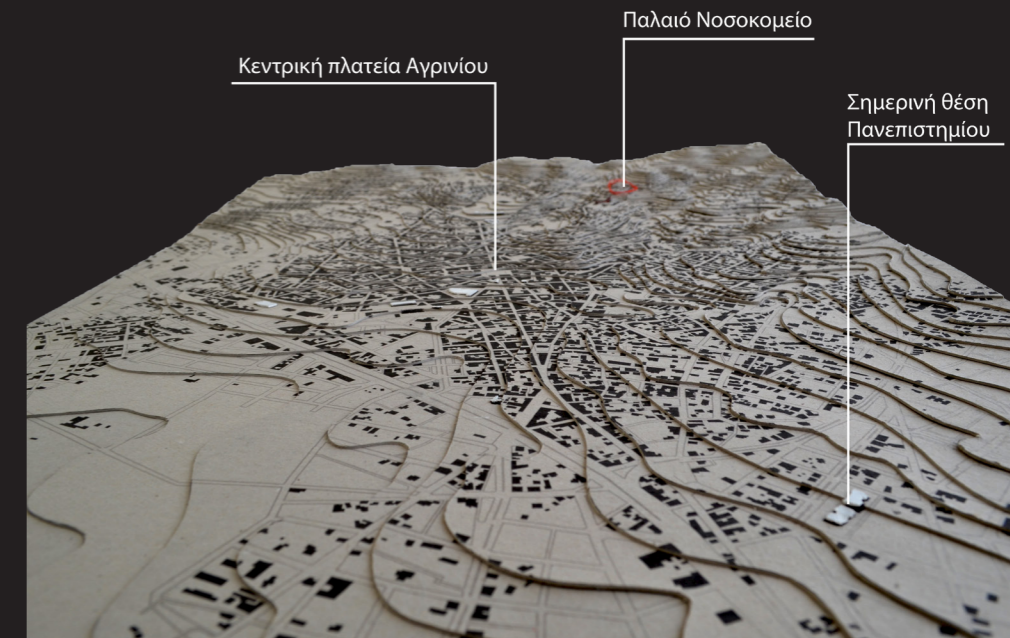
δ' φάση κατασκευής 1990

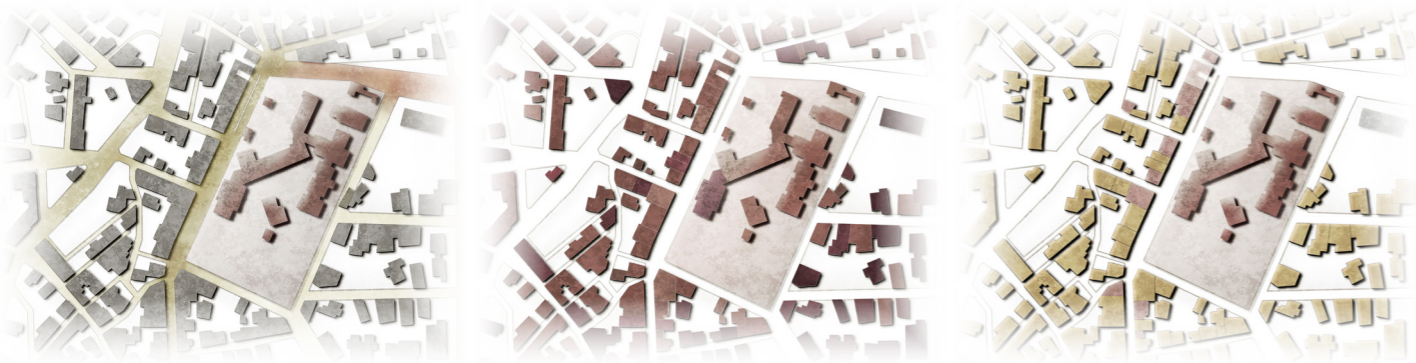
ε' φάση κατασκευής 1993-1999

Υφιστάμενη κατάσταση
Κλίμακας 1:500
1999 - 2000
1999 - 2000
1999 - 2000
1999 - 2000

05. υπάρχουσα κατάσταση | πολεοδομική ανάλυση περιοχής

οδικό δίκτυο

- Τοπική οδός ήπιας κυκλοφορίας
- Συλλεκτήρια οδός τοπικής σημασίας
- Συλλεκτήρια οδός υπερτοπικής σημασίας

ύψη ορόφων

- 3 ή περισσότεροι όροφοι
- 2όροφοι
- 1όροφος
- Ισόγεια κτίρια

χρήσεις γης

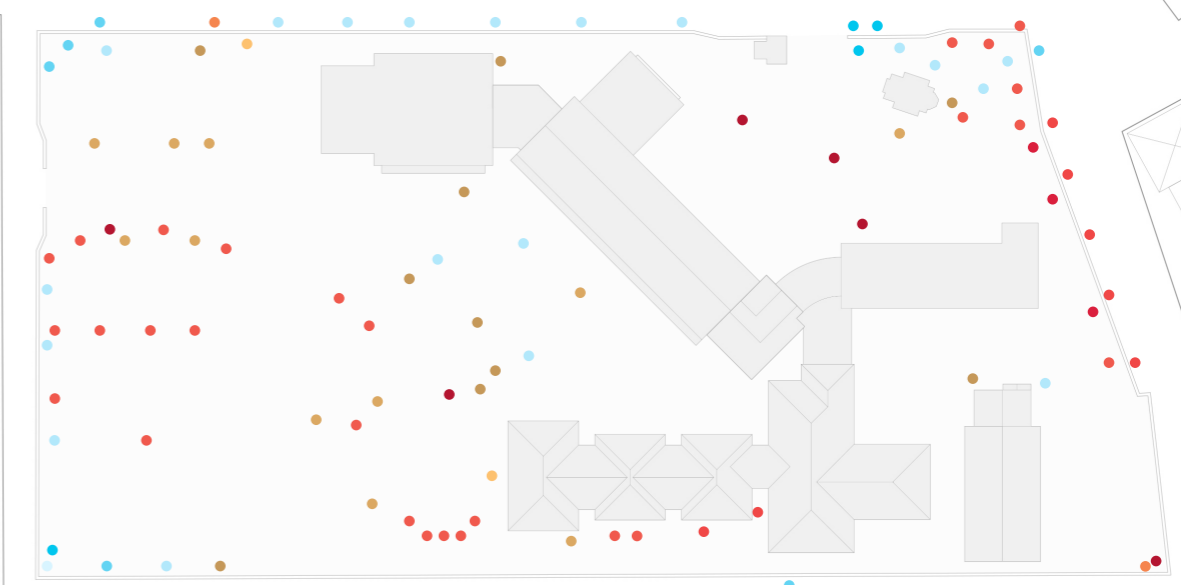
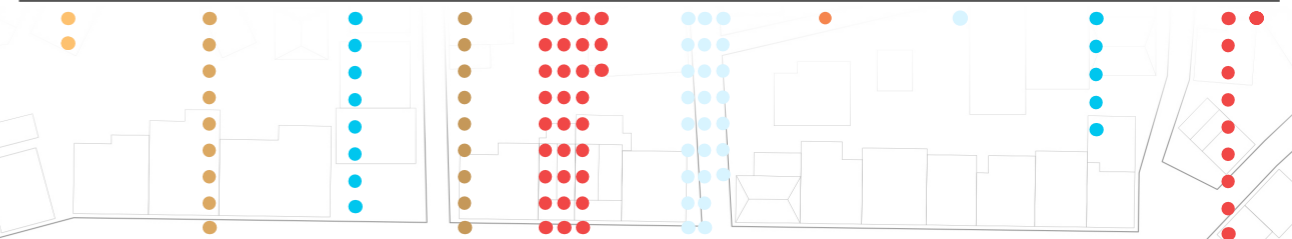
- Εκπαίδευση
- Αναψυχή
- Εμπόριο
- Γενική κατοικία

05.υπάρχουσα κατάσταση | φυσικό περιβάλλον

Eucalyptus/ Ευκάλυπτος	Pinus Πεύκο	Melia azedarach Μελιά	Cupressus Κυπαρίσι	Ligustrum Λιγούστρο	Robinia pseudoacacia Ακακία, Ψευδακασία	Olea Ελιά	Ficus carica Συκιά	Morus Μουριά	Aurantium Νερατζιά
---------------------------	----------------	--------------------------	-----------------------	------------------------	--	--------------	-----------------------	-----------------	-----------------------

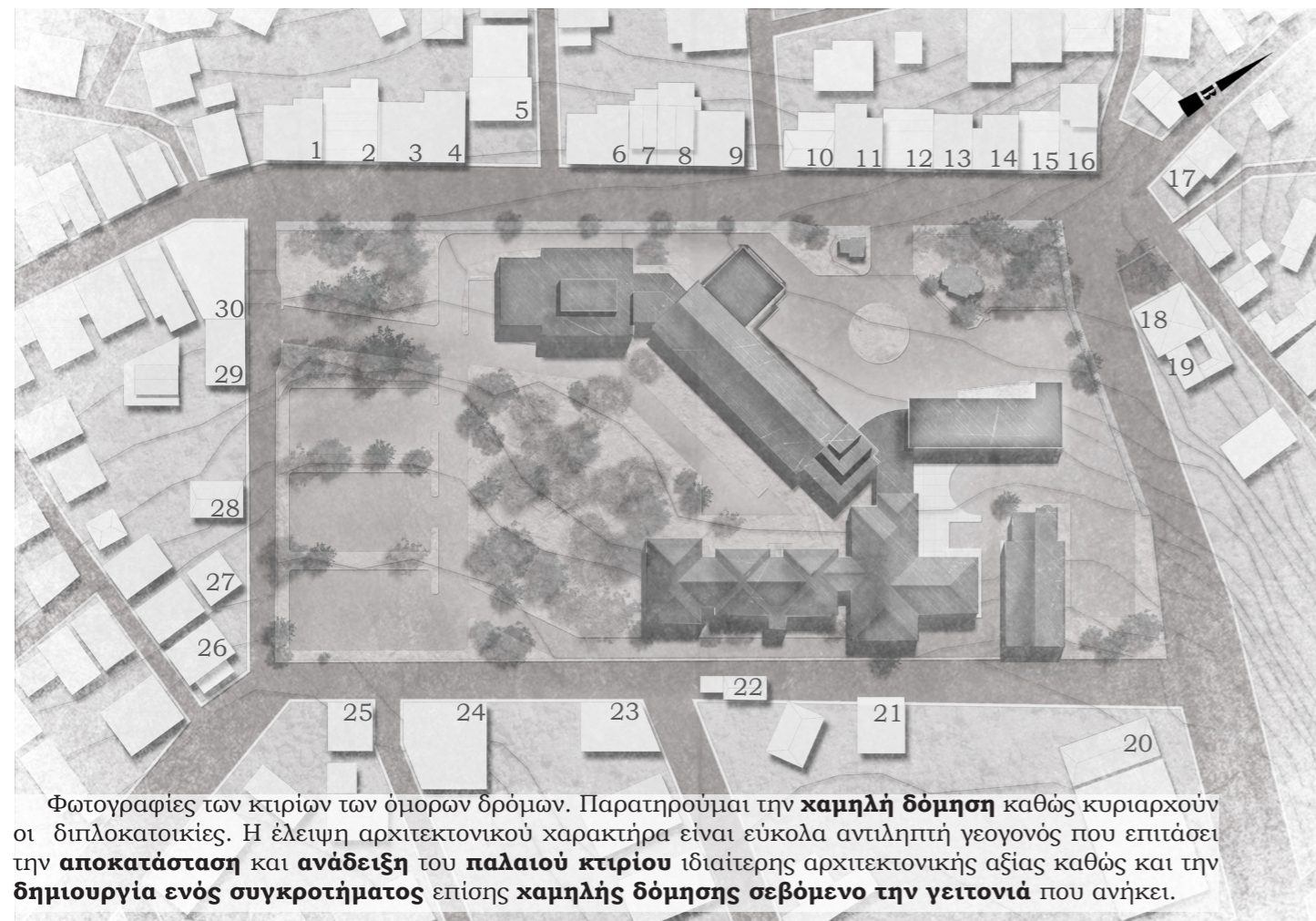
05. υπάρχουσα κατάσταση | φωτογραφική αποτύπωση

Φωτογραφίες εξωτερικά του κτιριακού συγκροτήματος στη σημερινή του κατάσταση. Διακρίνονται οι αλλοιώσεις που έχει υποστεί.

Φωτογραφίες εσωτερικά και εξωτερικά του παλαιού κτιρίου στη σημερινή του κατάσταση. Διακρίνονται οι αρχιτεκτονικές φόρμες που το κατατάσσουν στο μοντέρνο κίνημα όπως η μεγάλη κατακόρυφη τζαμαρία του κλιμακοστασίου δίπλα στην είσοδο και τα ορθογώνια επάλληλα ανοίγματα. Ταυτόχρονα φαίνονται οι αλλοιώσεις που έχει υποστεί.

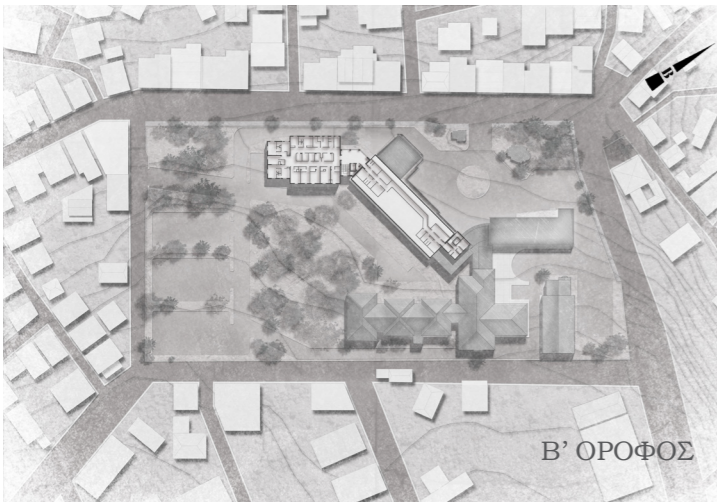

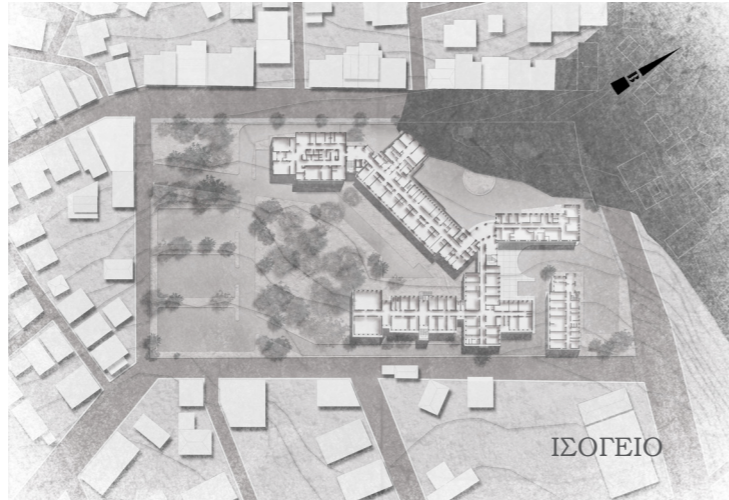
Φωτογραφίες των κτιρίων των όμορων δρόμων. Παρατηρούμαι την **χαμηλή δόμηση** καθώς κυριαρχούν οι διπλοκατοικίες. Η έλλειψη αρχιτεκτονικού χαρακτήρα είναι εύκολα αντιληπτή γεγονός που επιτάσσει την **αποκατάσταση** και **ανάδειξη** του **παλαιού κτιρίου** ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αξίας καθώς και την **δημιουργία ενός συγκροτήματος** επίσης **χαμηλής δόμησης σεβόμενο την γειτονιά** που ανήκει.

06. σχέδια αποτύπωσης | κατόψεις

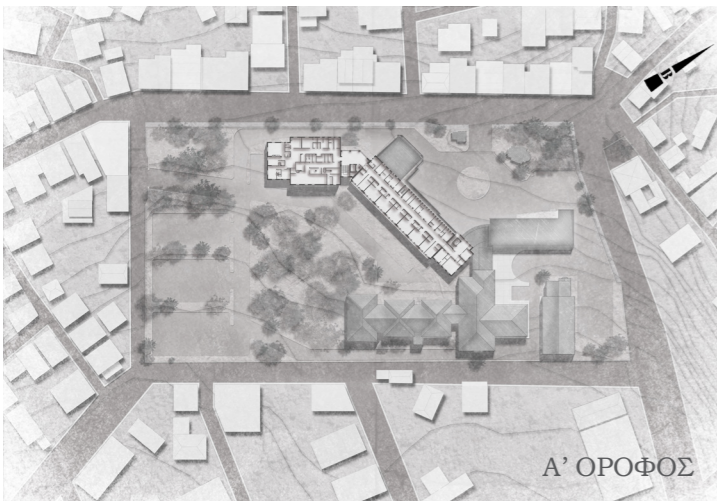
Πραγματοποιήθηκε αποτύπωση όλων των κτιρίων πριν αποφασιστεί η επέμβαση καθώς κρίθηκε σημαντικό εργαλείο για την μελέτη και κατανόηση των χώρων και της ποιότητας τους, της διαθέσιμης επιφάνειας προς εκμετάλλευση και της υφιστάμενης λειτουργικής οργάνωσης.

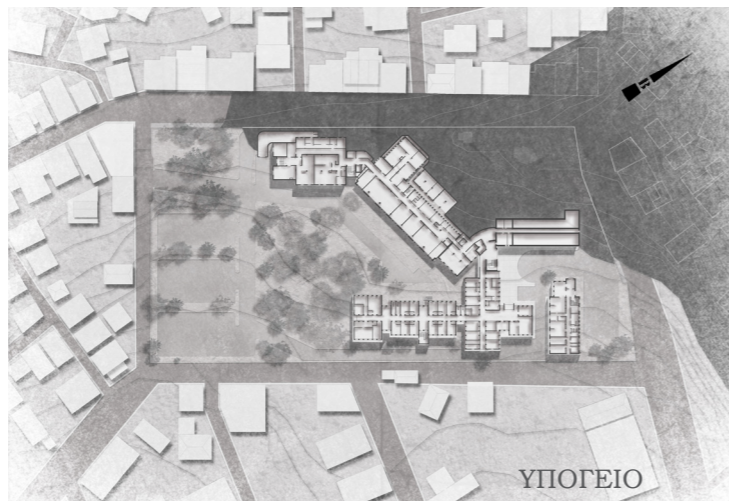
Β' ΟΡΟΦΟΣ

ΙΣΟΓΕΙΟ

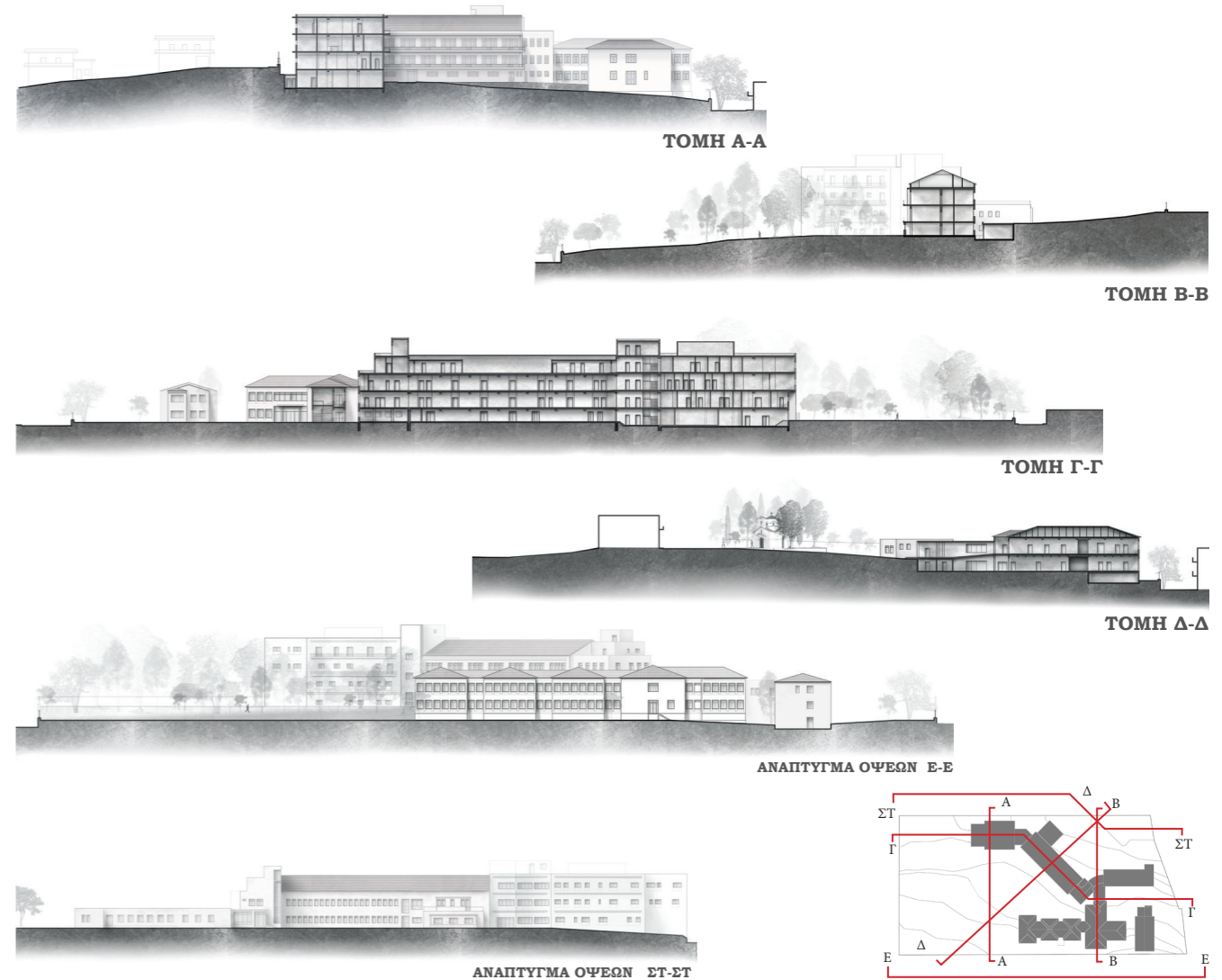

Α' ΟΡΟΦΟΣ

ΥΠΟΓΕΙΟ

04. σχέδια αποτύπωσης | τομές - όψεις

ΤΟΜΗ Α-Α

ΤΟΜΗ Β-Β

ΤΟΜΗ Γ-Γ

ΤΟΜΗ Δ-Δ

ΑΝΑΠΤΥΓΜΑ ΟΨΕΩΝ Ε-Ε

ΑΝΑΠΤΥΓΜΑ ΟΨΕΩΝ ΣΤ-ΣΤ

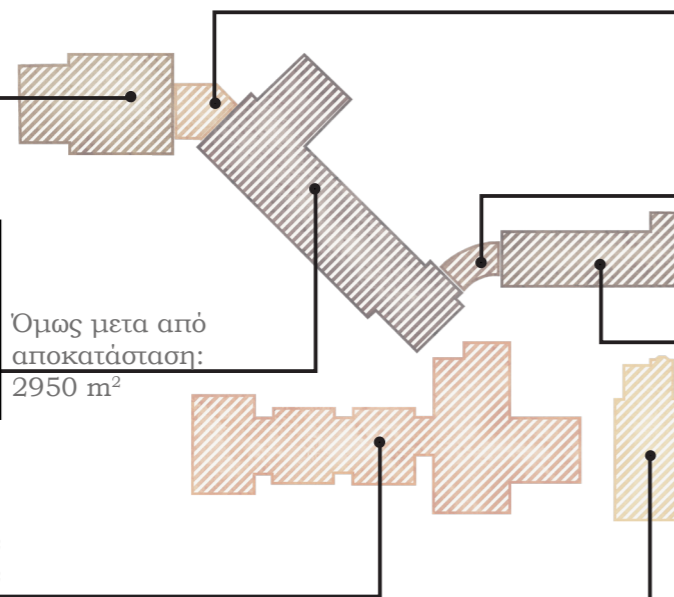
07. διερεύνηση| διαθέσιμα τ.μ.²

Εμβαδό οικοπέδου: 17.625 m²
 Συνολικά τ.μ.: 8150m², υπογ.:1550m², συν.: 9700m²
 Συντελεστής δόμησης 1,2
 Μέγιστη κάλυψη: 40% 7000m²
 Υφιστάμενη κάλυψη: 19% 3300m²
 Μέγιστο ύψος ορόφων 16m

Έτος κατασκευής : 1990
 υπόγειο: 630m²
 ισόγειο: 516m²
 α' όροφος: 518m²
 β' όροφος: 518m²
 Συνολικά τ.μ.: 2180m²

Έτος κατασκευής : 1955
 υπόγειο: 990m²+330m²
 ισόγειο: 940m²
 α' όροφος: 780m²
 β' όροφος: 685m²
 Συνολικά τ.μ.: 3725m²

Έτος κατασκευής : 1980
 ισόγειο: 1178m²
 α' όροφος: 1178m²
 Συνολικά τ.μ.: 2350m²

Έτος κατασκευής : 1990
 Κλιμακοστάσιο
 Συνολικά τ.μ.: 400m²

Έτος κατασκευής : 1955
 Χώρος υποδοχής
 υπόγειο: 50m²
 ισόγειο: 50m²
 Συνολικά: 270m²

Έτος κατασκευής : 1955
 υπόγειο: 78m²
 ισόγειο: 192m²
 Συνολικά τ.μ.: 270m²

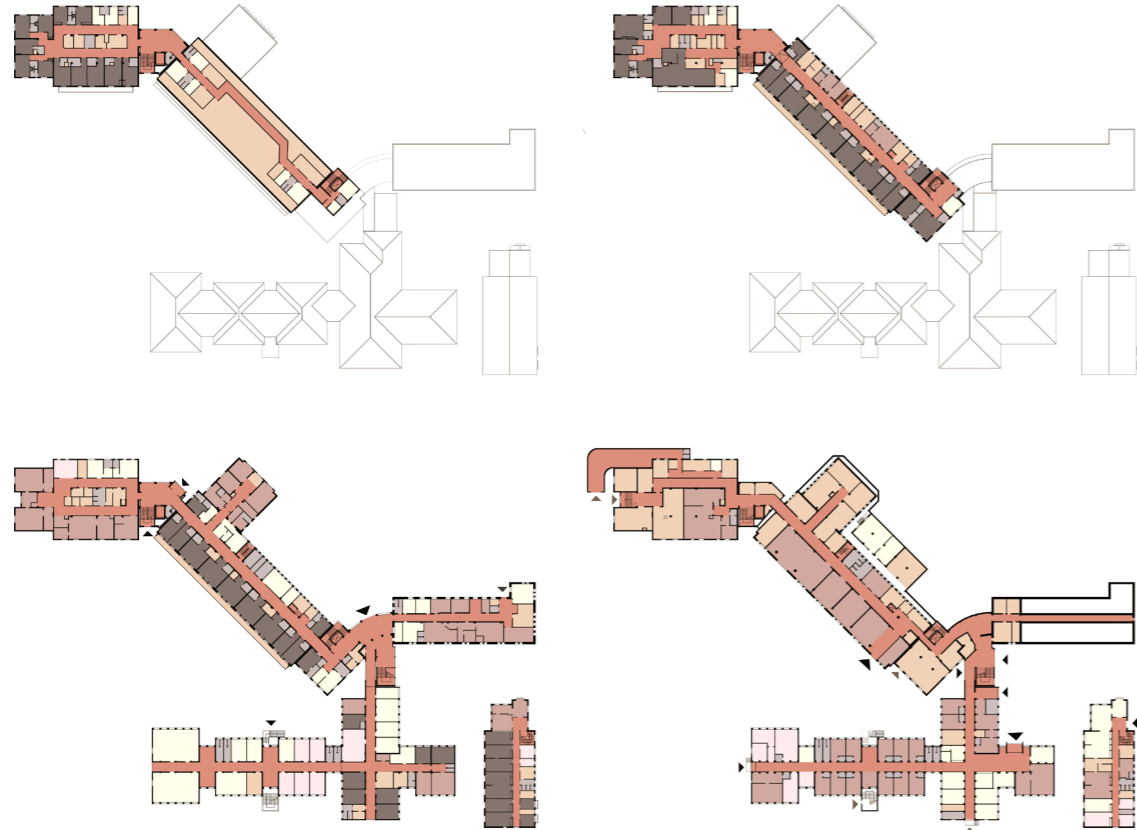
Έτος κατασκευής : 1960
 υπόγειο: 83m²
 ισόγειο: 337m²
 α' όροφος: 337m²
 Συνολικά τ.μ.: 757m²

07. διερεύνηση| απαιτήσεις χρήσεων

1. Τμήμα διαχείρισης περιβάλλοντος & φυσικών πόρων	
Απαιτούμενες υποδομές συνολικο εμβαδό:	980m²
4 αίθουσες διδασκαλίας των 270 ατόμων συνολικά	347m ²
2 αίθουσες διδασκαλίας των 230 ατόμων συνολικά	300m ²
1 Εργαστήριο Φυσικής	50m ²
1 Εργαστήριο Ενόργανης περιβαλλοντικής ανάλυσης ελέγχου ρύπανσης και τεχνολογιών προστασίας περιβάλλοντος	45m ²
1 Εργαστήριο Φυτικοχημείας περιβάλλοντος-Χημείας περιβάλλοντος	45m ²
1 Εργαστήριο Εφαρμοσμένης βιολογίας	45m ²
1 Εργαστήριο Μοριακής βιολογίας και βιοχημείας	45m ²
1 Εργαστήριο Οικολογίας και διαχείρισης βιοποικιλότητας - Περιβαλλοντικής γεωλογίας και υδάτινων πόρων	45m ²
1 Εργαστήριο Περιβαλλοντικών συστημάτων	45m ²
2. Τμήμα διοίκησης επιχειρήσεων αγροτικών προϊόντων & τροφίμων	
Απαιτούμενες υποδομές συνολικο εμβαδό:	620m²
4 αίθουσες διδασκαλίας των 270 ατόμων συνολικά	350m ²
1 Εργαστήριο Αγροτικής Οικονομίας και Αγροτικής Πολιτικής	50m ²
1 Εργαστήριο Τεχνολογίας Τροφίμων	70m ²
1 Εργαστήριο Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Αγροτικού Χώρου	40m ²
1 Εργαστήριο Φυτικής Παραγωγής	70m ²
3. Τμήμα διαχείρισης πολιτισμικού περιβάλλοντος & νέων τεχνολογιών	
Απαιτούμενες υποδομές συνολικο εμβαδό:	790m²
5 αίθουσες διδασκαλίας των 350 ατόμων συνολικά	500m ²
1 Εργαστήριο Η/Υ 15 θέσεων	30m ²
1 Εργαστήριο Η/Υ 30 θέσεων	60m ²
1 Εργαστήριο Πολιτισμικής Τεχνολογίας	200m ²

1 Εργαστήριο Η/Υ 48 θέσεων	100m ²
1 Εργαστήριο Βιολογίας	87m ²
1 Εργαστήριο Χημείας	178m ²
1 αίθουσα συνεδριάσεων 35 θέσεων	87m ²
ΣΥΝΟΛΟ	452m²

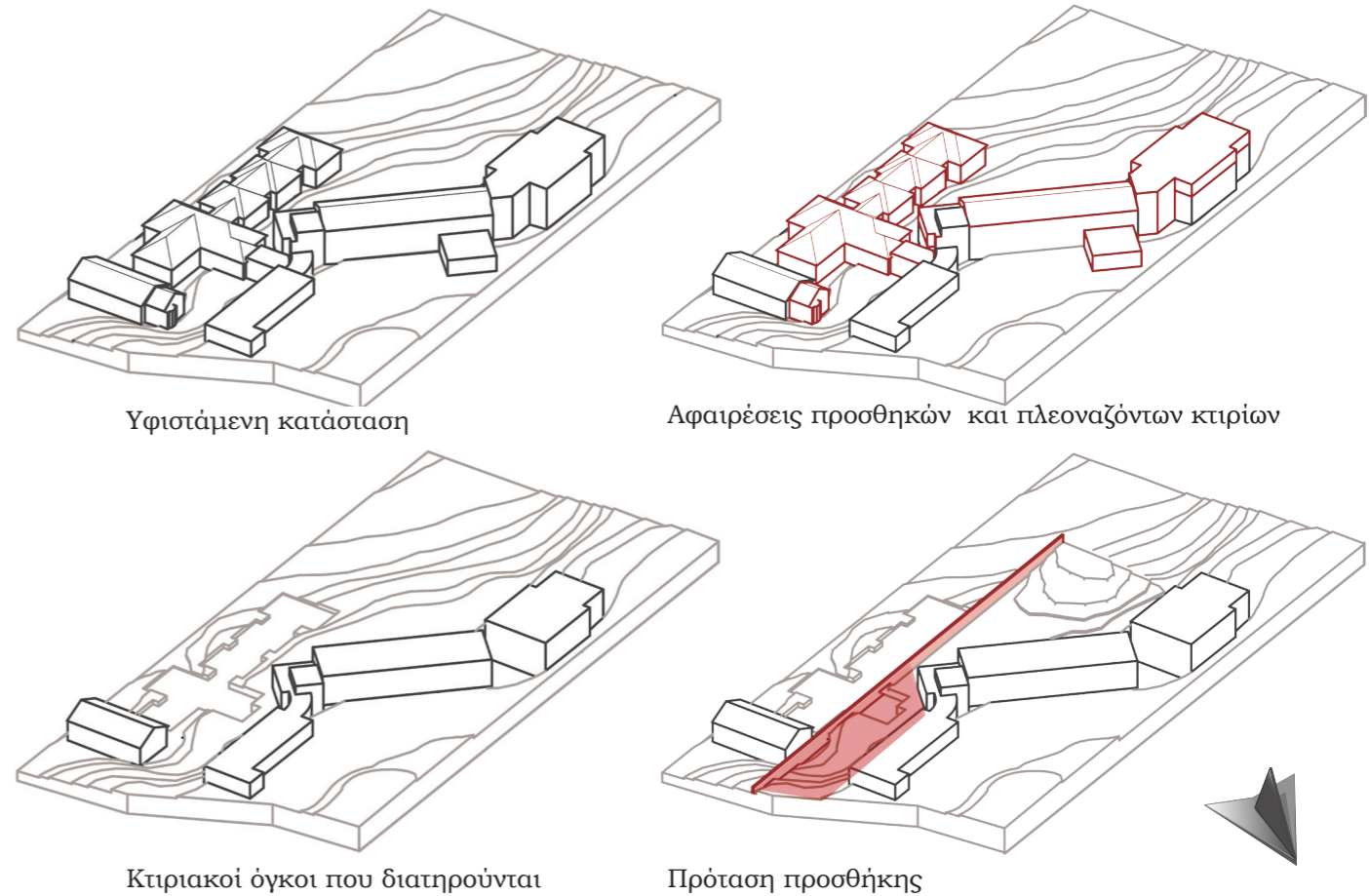
Βιβλιοθήκη
1 Αμφιθέατρο 216 θέσεων
Κυλικείο
Γραμματεία
Αρχειο
Πρωτόκολλο
Γραφεία καθηγητών (50 τουλάχιστον)
Γραφείο φοιτητικής μέριμνας
Γραφείο επιτροπής ερευνών
Γραφείο τεχνικών θεμάτων
Γραφείο προσωπικού
Γραφείο διοικητικής μέριμνας
Βοηθητικοί χώροι
Αποθηκευτικοί χώροι
Λεβητοστάσιο
Ανελκυστήρες
Ηλεκτρολογικές και Μηχανολογικές εγκαταστάσεις
Εγκαταστάσεις κλιματισμού και εξαερισμού
Εστιατόριο
Χώρος μελέτης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Δωμάτια ασθενών	Ιατρεία
Τουαλέτες	Γραφεία
Εργαστήρια	Χώροι κίνησης
	Βοηθητικοί χώροι/ εγκαταστάσεις

- Αφαίρεση του κτιρίου της γ φάσης, στο πίσω μέρος του οικοπέδου καθώς κρίθηκε χαμηλής κατασκευαστικής ποιότητας και πλεονάζων χώρος.
- Αφαίρεση επιμέρους προσθηκών σε παλιό κτίριο όπως η δίρρικτη στέγη, ο ορθογωνικός όγκος της βορειας όψης που διατηρήθηκε μόνο στο υπόγειο. Επιπλέον αφαίρεση του τελευταίου ορόφου του κτιρίου στα ανατολικά για να αποφευχθεί η συγκριση αλλά αντίθετα να τονισει το παλιό κτίριο. Καθώς και αφαίρεση του κλιμακοστασίου που λειτουργούσε ως συνδεση μεταξύ των δύο κτιρίων προκειμένου να εμφανιστεί πάλι η ανατολική όψη του παλαιού, σημαντική διότι αποτελεί οπτική φυγή και τατάληξη του εσωτερικού διαδρόμου.

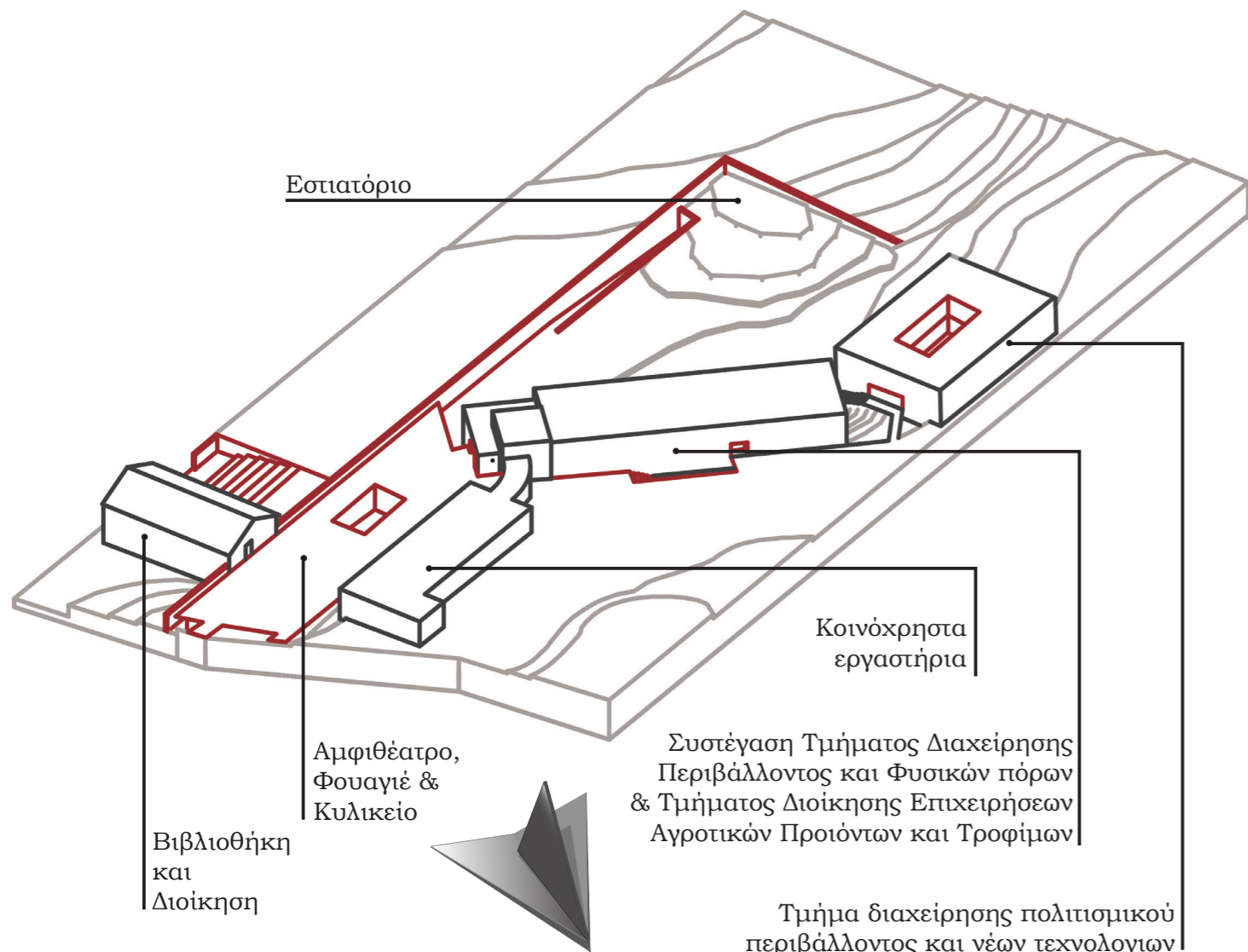

Υφιστάμενη κατάσταση

Αφαιρέσεις προσθηκών και πλεοναζόντων κτιρίων

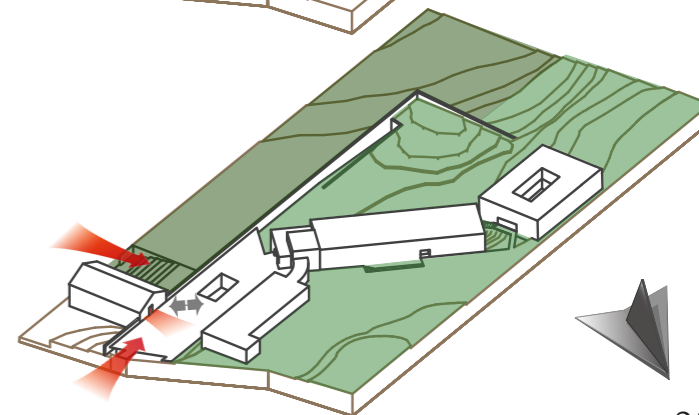
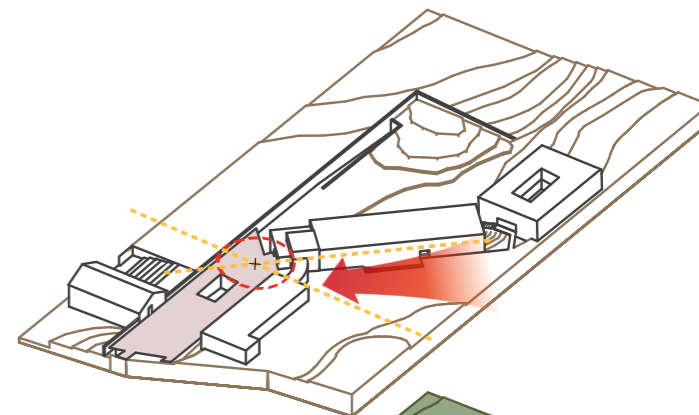
Κτιριακοί όγκοι που διατηρούνται

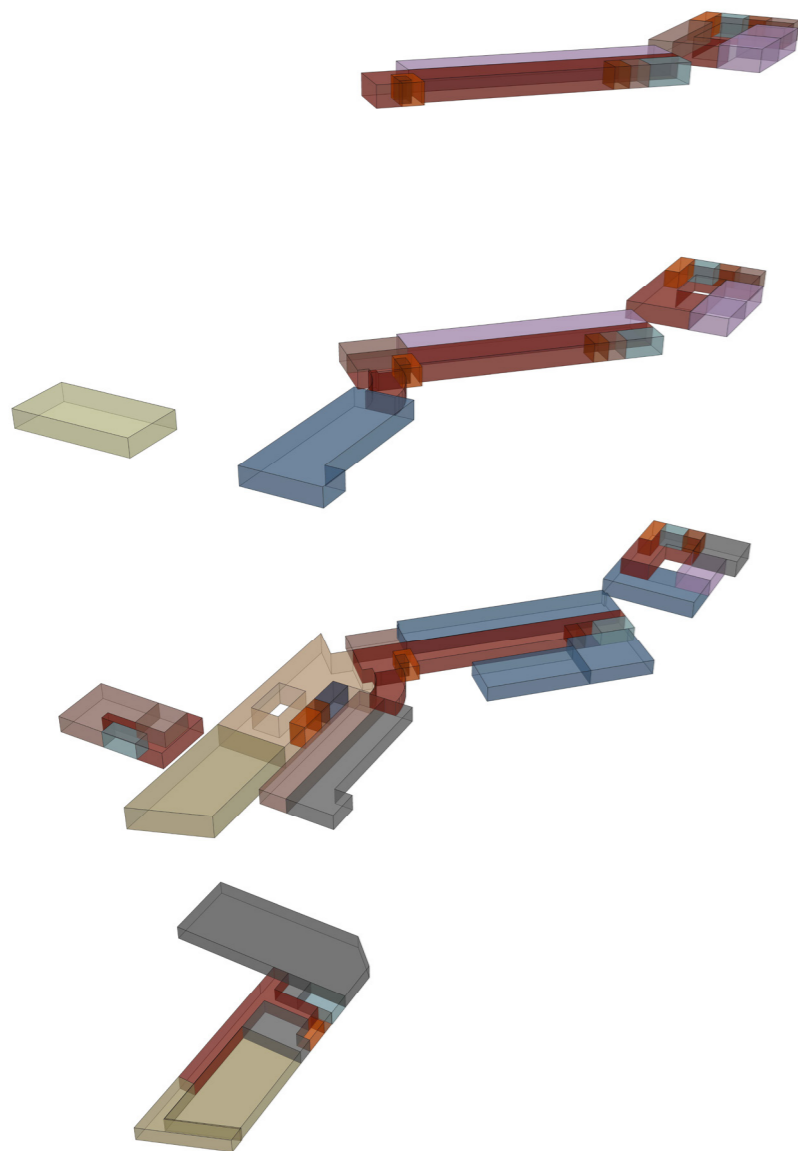
Πρόταση προσθήκης

ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

- Αποκατάσταση του παλαιού κτιρίου σύμφωνα με τα αρχιτεκτονικά αρχικά σχέδια με διατήρηση εισόδου τόσο στο οικόπεδο όσο και στο κτιριακό συγκρότημα και η κατά το δυνατόν διατήρηση της λειτουργικής οργάνωσης του κτιρίου.
- Ήπια προσθήκη νέου κτιρίου στο γεωμετρικό κέντρο του συγκροτήματος για στέγαση κοινόχρηστων δραστηριοτήτων (αμφιθέατρο, φουαγιέ, κυλικείο) και των τριών τμημάτων.
- Τοποθέτηση εστιατορίου σε άμεση επαφή με τον υπαίθριο χώρο και το φυσικό περιβάλλον.
- Δημιουργία δύο επιπέδων υπαίθριου χώρου ενός δημόσιου που αναφέρεται στη γειτονιά και ενός ιδιωτικού για το Πανεπιστήμιο.
- Δημιουργία επιπλέον εισόδου και υπαίθριου αμφιθεάτρου για την εξυπηρέτηση τόσο της ανεξάρτητης λειτουργίας του νέου κτιρίου όσο και του πάρκου.
- Δημιουργία πλατείας στο δώμα του νέου κτιρίου με εγκαταστάσεις ψηφιακής τεχνολογίας για την υποστήριξη και αλληλοσυμπλήρωση της προσκείμενης βιβλιοθήκης και της εκπαιδευτικής διαδικασίας γενικότερα.

- Ανελκυστήρας
- Κλιμακοστάσιο
- Χωροι υγιεινής
- Χώροι κίνησης
- Αμφιθέατρο
- Φουαγιέ
- Αναψυκτήριο
- Βιβλιοθήκη
- Εργαστήρια
- Αίθουσες διδασκαλίας
- Γραφεία
- Αποθηκευτικοί/βοηθητικοί χώροι

A' ΟΡΟΦΟΣ 1150τ.μ.

Χώροι υγιεινής	35 τ.μ.
2 Αμφιθέατρα	70 τ.μ.
Γραφεία καθηγητών	100 τ.μ.
4 Αμφιθέατρα	60 τ.μ.
Εργαστήριο Αγροτικής Οικονομίας και Αγροτικής Πολιτικής	50 τ.μ.
Βοηθητικοί χώροι	15 τ.μ.
Χώροι υγιεινής	35 τ.μ.

ΙΣΟΓΕΙΟ 1800τ.μ.

2 Αμφιθέατρα	70 τ.μ.
Γραφεία καθηγητών	20 τ.μ.
Χώρος μελέτης/εκθέσεων	100 τ.μ.
Χώροι υγιεινής	35 τ.μ.
4 Αμφιθέατρα	60 τ.μ.
Εργαστήριο Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Αγροτικού Χώρου	50 τ.μ.
Γραμματεία/Αρχειο/Πρωτόκολλο	50 τ.μ.
Βοηθητικοί χώροι	15 τ.μ.
Χώροι υγιεινής	35 τ.μ.
Εργαστήριο Βιολογίας	100 τ.μ.
Εργαστήριο Χημείας	180 τ.μ.
Βιβλιοθήκη	250 τ.μ.

ΥΠΟΓΕΙΟ A' 3000 τ.μ.

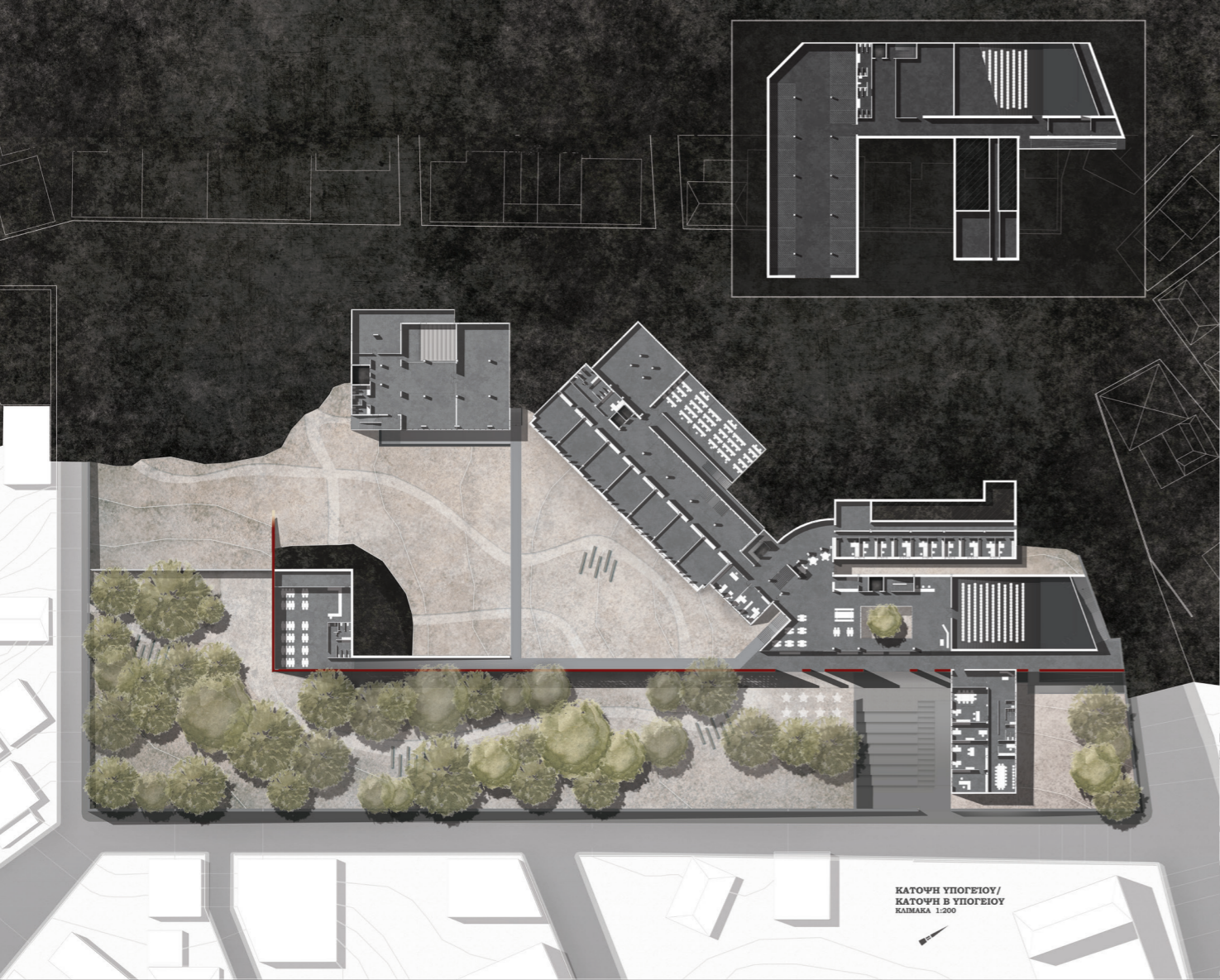
Εργαστήριο Πολιτισμικής Τεχνολογίας	184 τ.μ.
Αμφιθέατρο	70 τ.μ.
Αποθηκευτικοί χώροι	50 τ.μ.
Βοηθητικοί χώροι	50 τ.μ.
Εργαστήριο Φυσικής	45 τ.μ.
Εργαστήριο Ενόργανης περιβαλλοντικής ανάλυσης ελέγχου ρύπανσης και τεχνολογιών προστασίας περιβάλλοντος	45 τ.μ.
Εργαστήριο Φυσικοχημείας περιβάλλοντος- Χημείας περιβάλλοντος	45 τ.μ.
Εργαστήριο Εφαρμοσμένης βιολογίας	45 τ.μ.
Εργαστήριο Μοριακής βιολογίας και βιοχημείας	45 τ.μ.

Εργαστήριο Οικολογίας και διαχείρισης βιοποικιλότητας - Περιβαλλοντικής γεωλογίας και υδάτινων πόρων	45 τ.μ.
	70 τ.μ.
	70 τ.μ.
	170
Εργαστήριο Περιβαλλοντικών συστημάτων	τ.μ.
	15 τ.μ.
Εργαστήριο Φυτικής Παραγωγής	50 τ.μ.
Εργαστήριο Τεχνολογίας Τροφίμων	35 τ.μ.
Εργαστήριο H/Y 48 θέσεων	150
Βοηθητικοί χώροι	τ.μ.
Γραφεία καθηγητών	285
Χώροι υγιεινής	τ.μ.
Γραφεία καθηγητών	100
Αμφιθέατρο 216 θέσεων	τ.μ.
Γραφείο φοιτητικής μέριμνας	150
Γραφείο επιτροπής ερευνών	τ.μ.
Γραφείο τεχνικών θεμάτων	35 τ.μ.
Γραφείο προσωπικού	8 τ.μ.
Γραφείο διοίκησης	8 τ.μ.
Αίθουσα συνεδριασεων 30 θέσεων	8 τ.μ.
Γραφείο φοιτητικού συλλόγου	25 τ.μ.
Χώροι υγιεινής	35 τ.μ.
Φουαγιε	40 τ.μ.
Κυλικείο	35 τ.μ.

ΥΠΟΓΕΙΟ B' 1700 τ.μ.

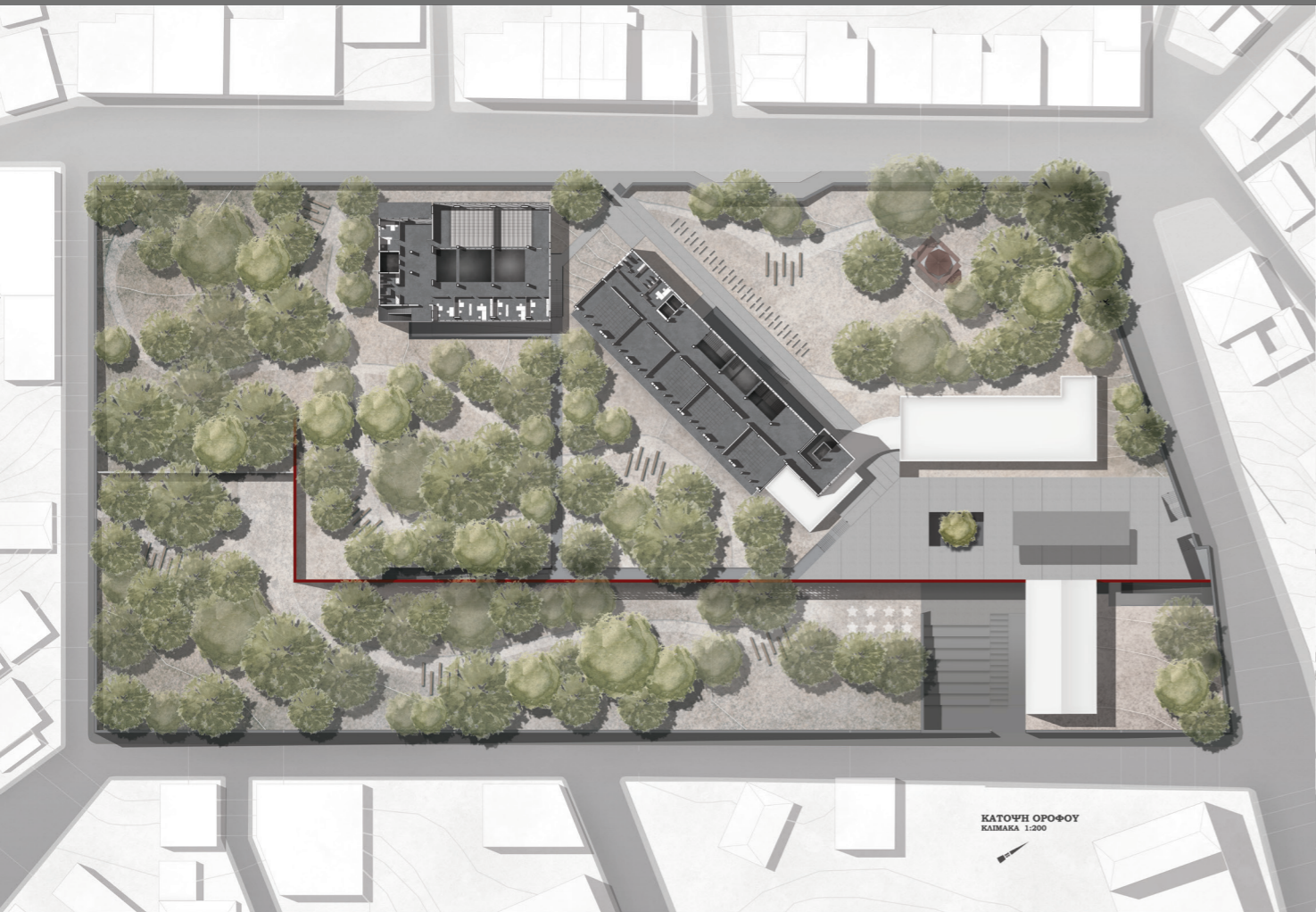
Υπόγειος χώρος σταθμευσης 30 θέσεων	650 τ.μ.
Αποθηκευτικοί χώροι	85 τ.μ.
Λεβητοστάσιο	40 τ.μ.
Ηλεκτ/κες και Μηχ/κές εγκαταστάσεις	50 τ.μ.
Εγκαταστάσεις κλιματισμού και εξαερισμού	50 τ.μ.
Βοηθητικοί χώροι σκηνης	110 τ.μ.
Χώροι υγιεινής	35 τ.μ.

11. πρόταση | κάτοψη υπογείου

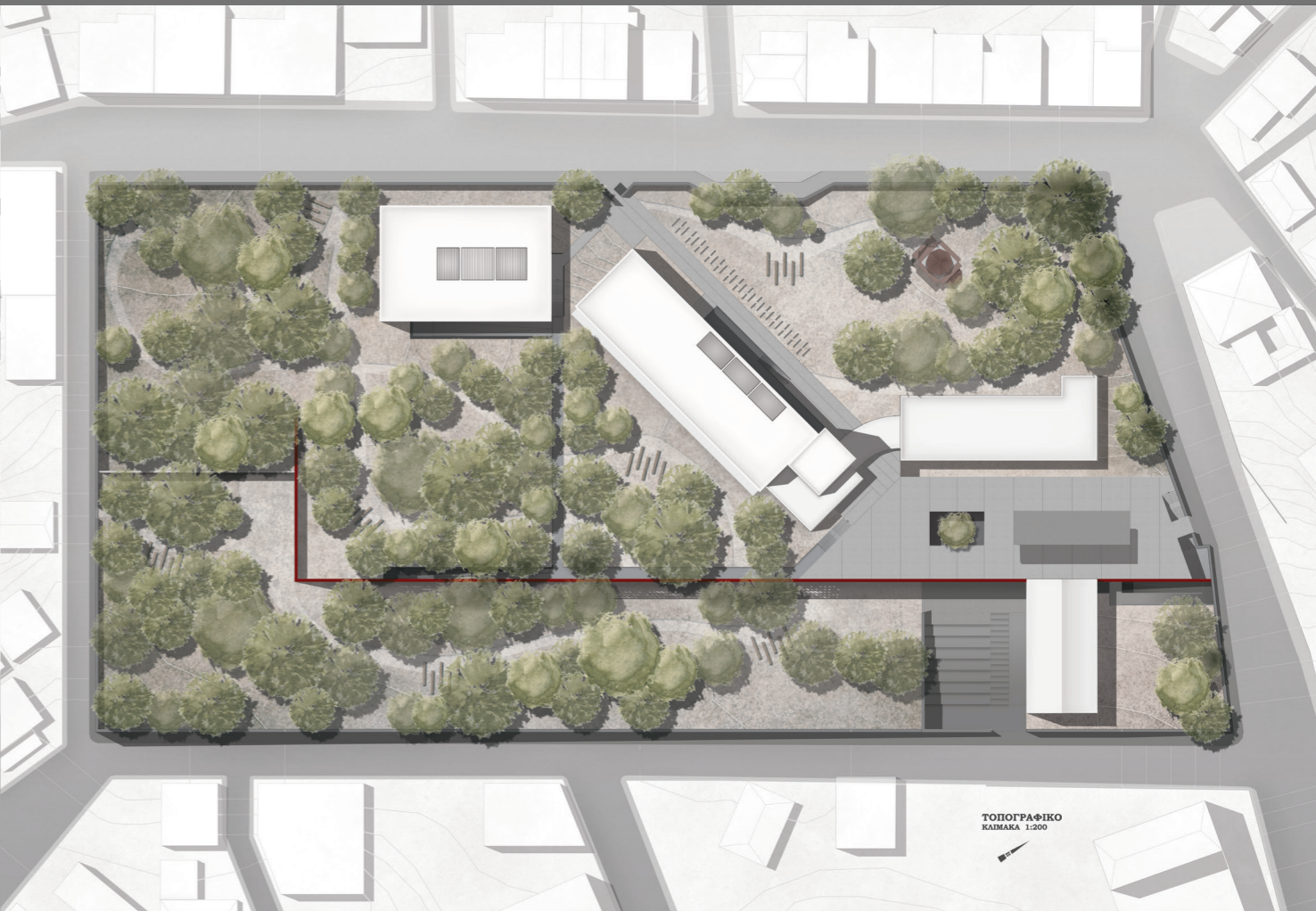

11. πρόταση | κάτοψη ισογείου

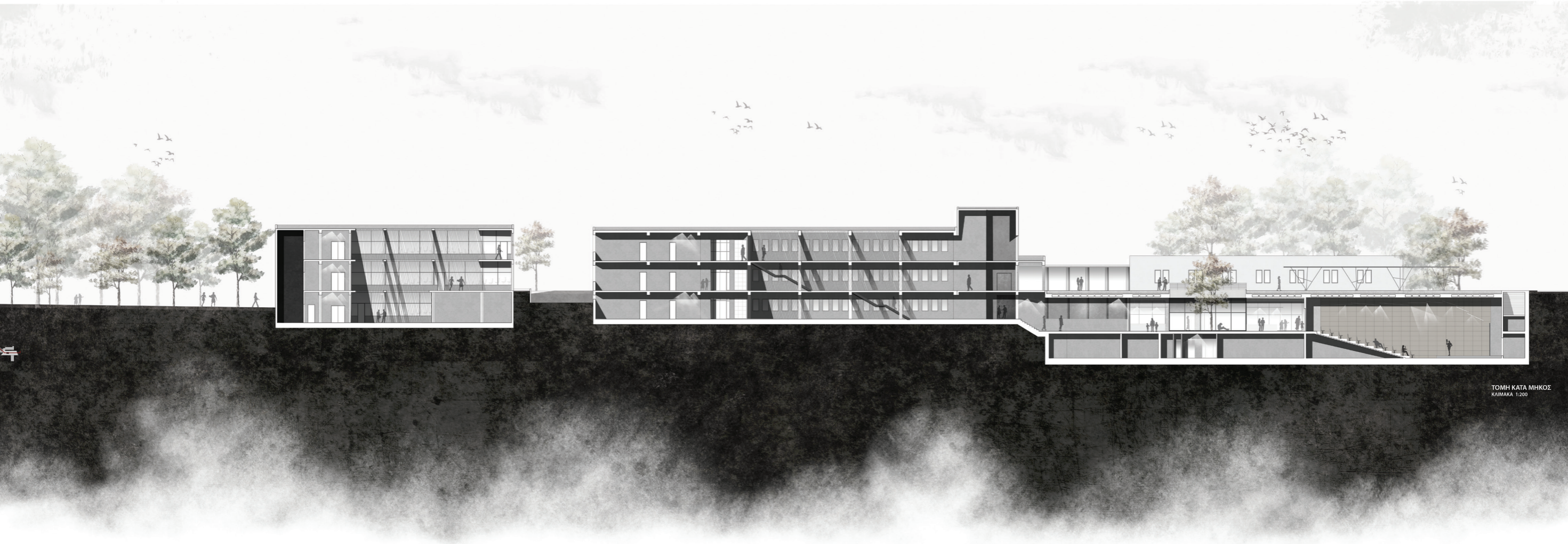

ΚΑΤΩΦΗ ΟΡΟΦΟΥ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200

ΤΟΜΗ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200

ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ 2
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

